ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 299 (20462) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 2 ՄԱՐՏ 2000 10 ԷՋ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Վարդանանց Տօնին առիթով, «Ազդակ» լոյս չի տեսներ վաղը՝ Ուրբաթ, 3 Մարտին: Մեր յաջորդ թիւը՝ Շաբաթ, 4 Մարտին:

ՍԵՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԸ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ԺԱՄԱՆԷ ՊԷՅՐՈՒԹ

Նախագահական պալատի ընդհանուր տնօրէնութեան փրոթոքոլային հարցերու վարչութիւնը երէկ հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, որ Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան՝ Ապտալլա Պրն Ապտէլ Ազիզ, այսօր՝ Հինգշաբթի, 2 Մարտին բարձրաստիճան պատուիրակութեան մը ընկերակցութեամբ պաշտօնական այցելութեան մը համար կը ժամանէ Պէյրութ:

Հաղորդագրութիւնը ըսաւ, որ գահաժառանգ իշխանին պաշտօնական ընդունելութիւն պիտի կատարուի Պաապտայի պալատին մէջ:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԳԱՂԱՓԱՐԸ՝ ՄԻԱԿ ՈՒՂԻՆ

Կը դեգերինք գահավէժ վիճի եզրին ու կը տատանինք անվճռական. շփոթահար՝ կը հետեւինք խաբուսիկ երեւոյթներու եւ կ'երկրպագենք սին կուռքերու: Մինչդեռ, հայ ազգի հոգեմտաւոր գանձատունը կը յորդի վեհագոյն արժէքներով եւ կը հառագայթէ տարերային հզօրութեամբ. ան հարուստ է մանաւանդ Վարդանանց ազգային սրբութեամբ:

Յաճախ կ'ըսենք թէ՝ սուր կարիքը ունինք հաւատքի եւ ներգործօն աշխատանքի, կը դժգոհինք անտարբերութեան համատարած երեւոյթէն եւ կը հաստատենք թէ՝ ազգն ու հայրենիքը կը գտնուին գոյութենական հարցականներու, կենսական նշանակութիւն ունեցող մարտահրաւէրներու դիմաց: Մեր, հայրենական թէ սփիւռքեան խնդիրները կը բազմանան, կը բարդուին եւ կ'աճագնանան, իսկ ժամանակը մեր դէմ կ'ընթանայ:

Անհրաժեշտ է զգաստանալ եւ երթալ դէպի ազգին կորովին եւ ուժին աղբիւրները՝ դէպի գաղափարական հանգանակ. պէտք է վերադառնալ Աւարայր՝ վերստին հաղորդուիլ Վարդանանց հաւատամքով եւ պատգամով ի խնդիր հայ ազգի գոյապայքարին վերաշխուժացումին եւ յառաջիսաղացքին:

Վարդանանք պատգամեցին թէ կեանքի իմաստը կը գտնուի կեանքի գիտակից արժեւորումին, այսինքն՝ գաղափարի ծառայութեան մէջ:

«Մահ իմացեալ անմահութիւն է». միտքը շարունակելով կարելի է հաստատել թէ՝ իսկական հարստութեան աղբիւրը զոհաբերութեան մէջ է, անանձնական ծառայութիւնն է հիմը հոգեպարարլիութեան, ազգասիրութիւնը համազօր է մարդկութեան նկատմամբ սիրոյ եւ ընկերասիրութիւնը ինքնավստահութեան արմատն է: Այո՛. երջանկութիւնը պէտք է փնտռել գաղափարին բարոյական գործելաձեւով իրագործումին մէջ:

Այսօր, Հայաստանը կը տուայտի տնտեսական եւ ընկերային սուր տագնապներու մէջ, որոնց իբրեւ հետեւանք մէկ կողմէ հայրենիքը կը պարպուի հայութենէ՝ իսկ միւս կողմէ երկիրը եւ պետութիւնը կը դառնան խոցելի. միջազգային եւ շրջանային տարբեր շահեր եւ ուժեր այսօր կը փորձեն ծունկի բերել իր անկախութիւնը վերագտած եւ Արցախի հայապատկան հողերը հաւաքական հիգով ազատագրած հայ ժողովուրդը. բանակցութիւններու համբով իլելու համար այն հզօր լծակը, որ ձեռք բերուեցաւ բազում զոհողութեամբ եւ ծով արեամբ:

Միւս կողմէ, անգաղափար եւ գձուձ հայեր, անհատ թէ խմբակցութիւն, մղուած՝ սեփական շահերէ, կը կողոպտեն պետութիւն եւ ժողովուրդ, կը շահագործեն օրէնք եւ ազգային արժէք, դիզելու համար անլուր հարստութիւն, խորացնելով ունեւորին եւ աղքատին միջեւ վիհը եւ սպառնալով Հայաստանի տնտեսական - ընկերային կայունութեան. այսպէս եւս խոցելի կը դառնայ երկրի քաղաքական ուժը, եւ հետեւաբար կը վտանգուի արցախեան ձեռքբերումը:

Արտերկրի մէջ մաշումի եւ ձուլումի ենթակայ գաղթօճախները կը դիմագրաւեն եռակի մարտահրաւէրներ: Ազգային քաղաքականութեան օճախի դերը վերստանձնած հայրենիքը տակաւին ի վիճակի չէ առաջնորդելու սփիւռքեան կեանքը, տնտեսական տագնապները աւելի ու աւելի կը ճնշեն հայապահպանումի եւ Հայաստանի հզօրացումի զոյգ պարտականութիւնները ուսերուն վերցուցած սփիւռքահայութեան վրայ, իսկ կարգ մը գաղութներու պարագային տեղական անհպաստ պայմանները ոչ միայն կը դժուարացնեն ազգային գործը, այլեւ կը սպառնան տուեալ գաղութներուն կազմակերպուածութեան եւ ազգային կառոյցներուն:

Այս իմաստով, ամենալուրջ դժուարութեան դէմ յանդիման կը գտնուի յատկապէս լիբանանահայութիւնը. ան իր անցեալի հարստութեամբ եւ ներկայի կարելիութիւններով կը շարունակէ ըլլալ հզօր կարողականութիւն ունեցող շրջան, որ այսօր վտանգուած է տնտեսական ու կազմակերպական, բայց մանաւանդ գաղափարական տագնապներու պատճառով:

Այո՛. գաղափարական տագնապ, որովհետեւ օր մը, տեղ մը, փրթաւ կապը մեր եւ Վարդանանցի, մեր եւ Արամ Մանուկեանի, մեր եւ Թեհլիրեանի, մեր եւ Լիզպոնի հինգին միջեւ:

Ընդունելով հանդերձ, որ տնտեսական ճնշումները ունին մեծ դերակատարութիւն. հաստատելով նաեւ, որ ազգային, հասարակական մեր կեանքը եւ կառոյցները պէտք է ենթարկել վերակառուցման, պարտաւոր ենք ընդունիլ նաեւ, որ մենք հեռացած ենք կենսատու աղբիւրէն՝ գաղափարէն եւ համապատասխան՝ բարոյական գործելաձեւէն:

Ընդունինք, որ մեծ վիհը մեր եւ Վարդանանցի միջեւ, բայց նաեւ գիտակցինք որ գաղափարական հիգէն դուրս չկայ փրկութեան հանապարհ, Հայրենիքի թէ Սփիւռքի տագնապող հայութեան համար:

Վերադա՛ դէպի Աւարայր. վերարժեւորում Վարդանանց հաւատքին եւ գործին՝ վերընձիւղում սրբութեամբ:

ՄԻՆՉ ՍՈՒՐԻԱ ԿԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԷ ԿՈԼԱՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՊԱՐՊՈՒՄԻ ԻՐ ՊԱՀԱՆՋԸ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ ԿԸ ՍՏԵՂԾԷ ԿՈԼԱՆԻ ՊԱՐՊՈՒՄԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԸ ՀԱՆՐԱՔՈՒԷԻ ԴՆԵԼՈՒ ՊԱՐԱՔԻ ԾՐԱԳԻՐԻՆ ԴԻՄԱՑ

Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք երէկ պարտութեան մատնուեցաւ խորհրդարանին մէջ, այնպիսի պահու մը, երբ ան պէտք ունի յաւելեալ գօրակցութիւն ապահովելու իր կառավարութեան եւ յատկապէս՝ խաղաղութեան հանդէպ որդեգրած քաղաքականութեան:

Ընդդիմադիր ճակատին կողմէ ներկայացուած օրինագիծի մը առաջարկը վաւերացուեցաւ 53ի դէմ 60 քուէներով: Թէեւ օրինագիծը օրէնքի վերածուելու համար տակաւին քանի մը փուլէ եւ քանի մը քուէարկութենէ պիտի անցնի, բայցեւայնպէս առաջին քուէարկութեան արդիւնքը կը հարուածէ Պարաքի վարկն ու կառավարութեան կայունութիւնը՝ նկատի ունենալով, որ դէպի աջ թեքող կարգ մը ընկերակիցներ ի նպաստ ընդդիմադիրներուն քուէարկեցին: Վարչապետ դառնալէ ի վեր, Պարաք առաջին անգամ ըլլալով այսպիսի տագնապ մը կը դիմագրաւէ:

Վաւերացուած օրինագիծի առաջարկը կը պահանջէ, որ Սուրիոյ հետ խաղաղութիւն հաստատելու եւ Կոլանէն հեռանալու հանրաքուէին պէտք է նկատի ունենալ ոչ թէ քուէարկութեան մասնակցողներուն մեծամասնութիւնը, այլ ընտրական պաշտօնական անուանացանկերուն վրայ արձանագրուած քուէարկողներուն 50առ հարիւրը: Պարաք որոշած է հանրաքուէի դնել Կոլանը պարպելու ծրագիրը, երբ Սուրիոյ հետ խաղաղութեան համաձայնագիր ստորագրէ: Առաջարկուած օրինագիծին համաձայն, «այո» քուէարկողները պէտք է կազմեն ցանկերուն վրայ գտնուող թիւին յիսուն առ հարիւրը. պայման մը, որ բաւական դժուար ու անիրագործելի կը նկատուի:

Պարաք փորձեց մեծ կարեւորութիւն չընծայել քուէարկութեանարդիւնքին: Ան դիտել տուաւ, որ այս արդիւնքը վերջնական չի դարձներ օրինագիծը, որ տակաւին քանի մը քուէարկութենէ պիտի անցնի: Պարաք չեշտեց, որ խորհրդարանին կողմէ որեւէ «խաղ» պիտի չկարենայ արգիլել, որ հանրաքուէի մը մասնակցող քուէարկողներուն մեծամասնութիւնը որոշէ երկրին ապագան:

Արդարութեան նախարար Եոսի Պէյլին խիստ

Շար.՝ էջ 10

ՆԵՐՍԷՍ - ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ. ԹԱՐՄՈՒՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Ներսէս - Պետրոս ԺԹ. Թարմունի պատրիարք Կաթողիկէ Հայոց, պաշտօնական այցելութիւն մը տուաւ Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Գեղամ եպս. Խաչերեանի, Ազգային առաջնորդարանին մէջ, Պուրճ Համուտ: Հոգեւոր տիրոջ կ'ընկերանար Գերապայծառ Վարդան եպս. Աշգարեան: Հանդիպումին ներկայ եղաւ առաջնորդարանի դիւանապետ դոկտ. Ժան Սայմանեան:

Այցելութեան ընթացքին հոգեւոր տէրը շնորհաւորեց առաջնորդ սրբազանը եպիսկոպոսական աստիճան ստանալու առիթով եւ հովուական յաջողութեան բարեմաղթութիւններ ըրաւ:

Առաջնորդ սրբազանը իր կարգին շնորհակալութիւն յայտնեց փոխանցուած շնորհաւորութեան եւ մաղթանքներուն համար:

Հ. Յ. Դ. ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՆԸ

ԱՅՍ ՏԱՐԻ ԵՒՍ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ 19ՐԴ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ

Կազմակերպութեամբ

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ

Հովանաւորութեամբ՝

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՋՕՐ. ԷՄԻԼ ԼԱՀՈՒՏԻ

Բացումը տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Հինգշաբթի, 2 Մարտ 2000, երեկոյեան ժամը 5:00ին, Մար Էլիասի եկեղեցիին սրահէն ներս, Անթիլիաս:

•Ցուցահանդէսը կը շարունակուի մինչեւ Կիրակի. 12 Մարտ 2000. առաւօտեան ժամը 11:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 9:00:

ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆԻ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Կեդրոնական Ընտրական Մարմինս իր տրամադրութեան տակ ունի Լեռնալիբանանի Հայ Համայնքին ընտրական լրիւ ցանկը:

Կարելիութիւնը կայ մինչեւ 10 Մարտ 2000, սիալ արձանագրուած կամ ցանկի վրայ չգտնուող անուններու գծով սրբագրութիւն պահանջել:

Բոլոր անոնք, որոնք կ'ուզեն իրենց անուններուն անմիջական ստուգումը կատարել կրնան հեռաձայնել Երեւանեան կեդրոն, առաւօտեան ժամը 9:00էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 5:00 հետեւեալ թիւերուն.-

01 / 240169 - 70

01 / 240171 - 72

ԾԱՆՕԹ.- Յառաջիկայ օրերուն պիտի կատարուի Պէյրութի ընտրական ցանկերու ստուգումը:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐԺԱԾ Է ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆ ՍՏԱՆՁՆԵԼ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ՅԱՅՏՆԵՑ Հ. Յ. Դ. ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ԱՆԴԱՄ ԳԵՂԱՄ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամ Գեղամ Մանուկեան յայտնեց, որ Դաշնակցութիւնը մերժած է նախարարական պաշտօն ստանձնել նոր կառավարութեան մէջ:

«Սնարք» լրատուական գործակալութեան թղթակիցին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին, Մանուկեան նշեց, որ կառավարութեան աշխատանքներուն կարելի է մասնակցիլ, երբ անիկա երկրին ընկերային-տնտեսական իրա

Շար.՝ էջ 10

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ՄՔՔԷՅՆ ԴԷՄ Կ'ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԻ ՔՈՆԿՐԷՍԻՆ ԿՈՂՄԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԲԱՆԱՁԵՒԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԻՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահական թեկնածու Ճոն Մքքէյն յայտնեց, որ ինք դէմ է Հայկական Ցեղասպանութեան մասին Քոնկրէսին ներկայացուած բանաձեւին քննարկումին:

Ֆրեզնոյի Պետական համալսարանին մէջ ելոյթի մը ընթացքին, պատասխանելով Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբին կողմէ հարցումի մը, Մքքէյն ըսաւ, որ բանաձեւը ուղղուած է Թուրքիոյ ներկայ կառավարութեան դէմ, որ պատասխանատու կը նկատուի դէպքի մը համար, որ տեղի ունեցած է Օսմանեան կայսրութեան ընթացքին:

Շար.՝ էջ 10

ԱԼԻԵԻ ԿԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻ, ՈՐ ՉԵՂԷՆ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆ ՊԱՔՈՒԻ ՄԷՋ

Ագրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ յայտնեց, որ Ագրպէյճանի մէջ կը բուժուին չեչէն վիրաւոր գինեալներ, սակայն անոնք հաւաքական ձեւով չեն ընդունուիր:

Միացեալ Նահանգներէն Պաքու վերադարձին Ալիեւ նշեց, որ վիրաւոր չեչէններ, որոնք բարեկամներ կամ ազգականներ ունին Ագրպէյճանի մէջ, Պաքու կուգան: «Անմարդկային պիտի ըլլայ, եթէ չընդունուին վիրաւորները», ըսաւ Ալիեւ՝ աւելցնելով, որ ինք հարցը գաղտնի չէ պահած եւ այդ մասին յայտնած է Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութինի, անոր հետ իր վերջին հանդիպումին ընթացքին:

(ԻԹԱՐ-ԹԱՍՍ)

ՏԵՄԻՐԷԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ ԹՐՔԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎԵՐԱԲԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ ԿԸ ՆԿԱՏԷ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ յայտնեց, որ Կովկասի մէջ խաղաղութեան հաստատումը կախեալ է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծումէն:

Իգդիր նահանգէն պատուիրակութեան մը հետ իր հանդիպումին ընթացքին, Տեմիրէլ ըսաւ, որ եթէ Կովկասի մէջ խաղաղութիւն ըլլայ, Իգդիրը կրնայ աւելի դիւրին բարգաւաճիլ: Այլ խնդրանքներու կարգին, պատուիրակութիւնը նախագահէն պահանջեց, որ եթէ հայ-թրքական յարաբերութիւնները բարելաւուին, Իգդիրէն դէպի Հայաստան սահմանը վերաբացուի:

Տեմիրէլ յայտնեց, որ առաջին հերթին պէտք է գաղթականները վերադառնան, ապա խաղաղութեան բանակցութիւնները կրնան սկսիլ: Ան ըսաւ, որ Ագրպէյճան մեզմէ զատ ուրիշ բարեկամ չունի, հետեւաբար մենք պէտք չէ դիմենք քայլերու, որոնք կրնան նեղ կացութեան մատնել Ագրպէյճանը: «Մենք հայերուն ըսած ենք, որ երբ սկզբունքային համաձայնութեան մը հասնին Ագրպէյճանի հետ, ապա մենք մեր զռները կը բանանք», ըսաւ Թուրքիոյ նախագահը: Տեմիրէլ նկատել տուաւ, որ եթէ տագնապը լուծուի, ապա Կեդրոնական Ասիա հասնիլը աւելի դիւրին պիտի ըլլայ: Ան նշեց, որ Կեդրոնական Ասիան դէպի ծով ելք չունի եւ եթէ այս ճամբան բացուի, անիկա պիտի հանդիսանայ դէպի ծով հասնող Մետաքսի ճամբան:

(ԱՆԱՏՈԼԻԱ)

ԿՈՉ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Հինգշաբթի, 2 Մարտ 2000ին, հայ ժողովուրդը աշխարհով մէկ կը տօնախմբէ Վարդանանց Հերոսամարտի յիշատակը:

Վարդանանց Հերոսամարտը անցեալէն եկած յիշատակ մը չէ սոսկ, այլ մեր ամենօրեայ կեանք ոգեւորողը եւ մեր գոյամարտը առաջնորդող պատգամ է:

Լիբանանի մէջ հայ համայնքը յատկանշող տօներէն մէկն է Վարդանանց տօնը: Հայութեան մասնակցութիւնը այս տօնին ցուցանիշ է հայ համայնքի կենսունակութեան եւ ազգային արժէքներու պահպանութեան:

Այս համոզումով, կոչ կ'ուղղենք Լիբանանի հայութեան, Հինգշաբթի, 2 Մարտին փակել խանութները, գործատեղիներն ու գրասենեակները եւ խուռներամ բազմութեամբ մասնակցիլ Վարդանանց Տօնին առիթով մատուցուելիք Սուրբ պատարագի արարողութեանց եւ կազմակերպուած հանդիսութեանց:

Անձնական օրինակով, հաւաքական կարգապահութեամբ եւ նախանձախնդրութեամբ սերունդներու մէջ վառ պահենք Վարդանանց հերոսամարտի հաւատքն ու ոգին:

ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

ԻՐ ԵՐԵԿՈՒԱՆ ՆԻՍՏԻՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑ ՍԷՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ, ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԸՍԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՊԻՆ ՀԵՏ ԵՒ ՄԵՐԺԵՑ ՃԱՓՈՆԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ՃԱՓՈՆԻ ԱՐՏԱՅԱՆՁՆԵԼՈՒ ԴԻՄՈՒՄԸ

Կառավարութիւնը երէկ կէսօրէ առաջ գումարուած իր ժողովին քննարկեց ճափոնցի բանտարկեալներու արտայանձնման դիմումը, վարչապետ Սելիմ Հըսի Վատիկան այցելութիւնն ու Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխանին Պէյրութ այցելութիւնը:

Ժողովին բացման իր խօսքին մէջ Հըս ողջունեց Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխանին այսօր Պէյրութ այցելութիւնը՝ նկատել տալով, որ անիկա կ'արտայայտէ Ս. Արաբիոյ զօրակցութիւնը Լիբանանի հետ, Լիբանանի ենթակառոյցին վրայ իսրայէլեան յարձակումներուն դէմ:

Լիբանան այս կեցուածքը կը համարէ իր ու իր ժողովուրդին տոկունութեան եւ մղած պայքարին հետ զօրակցութիւն, ըսաւ Հըս՝ ընդգծելով, որ Սէուտական Արաբիոյ զօրակցութիւնը յատուկ նշանակութիւն ունի, նկատի ունենալով միջազգային ընտանիքին մէջ անոր դիրքը եւ միջազգային հեղինակաւոր պետութեանց հետ անոր սերտ կապերը, որոնց շնորհիւ այդ պետութիւնները կրնան սանձել Իսրայէլը եւ արգիլել Լիբանանի դէմ անոր յարձակումներու շարունակումը, ինչպէս նաեւ վերջ դնելու լիբանանեան հողի բռնագրաւումին:

Հըս կառավարութեան նաեւ փոխանցեց, թէ (երէկ) լեռմիջօրէին կ'ուղղուի դէպի Վատիկան, այսօր Հինգշաբթի տեսակցելու Յովհաննէս Պողոս Բ. պապին հետ: Վարչապետը ըսաւ, որ պապին պիտի ներկայացնէ իսրայէլեան յարձակումներուն Լիբանանի պատճառած ցաւն ու հոգը, ինչպէս նաեւ՝ խաղաղութեան գործընթացին առնչութեամբ Լիբանանի սկզբունքային կեցուածքը՝ յուսալով, որ կաթողիկէ քահանայապետը Լիբանանի կը շնորհէ իր ազնիւ զօրակցութիւնը, նկատի ունենալով, որ ան Լիբանանի յատկացուցած է սիւոտ մը եւ աղօթած Լիբանանի համար:

Վարչապետը նաեւ նկատել տուաւ, որ իր վայելած նուիրական դիրքին շնորհիւ, պապին ձայնը կ'ունենայ համաշխարհային արձագանգներ՝ ամրապնդելով Լիբանանի դատն ու դիրքը, իսրայէլեան ոտնձգութիւններուն դիմաց:

Տեղեկատուութեան նախարար Անուար Խալիլ ժողովէն ետք կատարած իր յայտարարութեան մէջ ըսաւ, որ կառավարութիւնը որոշեց չընդառաջել Ճափոնի իշխանութեան ներկայացուցած դիմումին՝ արտայանձնելու ճափոնական Կարմիր Բանակի Լիբանանի մէջ բանտարկուած հինգ անդամները:

Կառավարութիւնը իր այս որոշումը հիմնեց ընդհանուր դատախազ Ատնան Ատտումի տեղեկագիրին վրայ, որուն մէջ կը մատնանշուին հետեւեալ կէտերը.- Անհրաժեշտ բոլոր փաստաթուղթերը չեն ներկայացուած, չէ յարգուած իրաւական սկզբունքը, այսինքն՝ արտայանձնումը պահանջող կողմէ յանձն չէ առած ենթակաները հետապնդել միայն արտայանձնումի դիմումին մէջ յիշուած ոճիրներուն համար, ոչ ալ յանձն առած է զանոնք չյանձնել երրորդ պետութեան մը, եւ ասոր կողքին, արտայանձնումի պատճառը հանդիսացող ոճիրները ժամանակավրէպ դարձած են, այսինքն անոնց համար դատական հետապնդումի ենթարկելու պայմանաժամը անցած է. այս բոլորին վրայ կ'աւելնայ ազդեցիկ դիրքորոշումը, որ արտայանձնումը կը պահանջուի քաղաքական նոյնատակներով եւ ենթականերուն վերագրուած կարգ մը ոճիրներուն գծով բաւարար ապացոյցներ չկան:

Վարչապետ Հըս կը նախագահէ կառավարութեան ժողովին

ՄԱՅԼՅՈՒՄ ՀԱՐԱՒԻ ՄԷՋ

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՊԱՆՆԵՑ ԼԱՀՏԵԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ԱՆԴԱՄ ՀԻՆԳ ՁԻՆԵԱԼՆԵՐ, ԻՍԿ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՀՐԵՏԱՆԻՆ ՌՄԲԱԿՈՇԵՑ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԳԻՒՂԵՐ

Լահտեան ուժերու հինգ անդամներ սպաննուեցան եւ երեք ուրիշներ վիրաւորուեցան դիմադրութեան երէկ կատարած գործողութիւններուն ընթացքին:

Հինգ վինեալները սպաննուեցան Հասպայա գաւառի Այն Քընիա շրջանին մէջ: «*Հարաւի Ձայն*» ձայնասփիւռի կայանը, որ կը պատկանի Հ. Լ. Բանակին, յայտարարեց, թէ անոնք սպաննուեցան, երբ ուժգին ական մը պայթեցաւ իրենց *ճիպին* անցած պահուն: Իսլամական դիմադրութիւնը հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, թէ լահտեան ուժերը թակարդ մը լարած էին Այն Քընիա գիւղին ու համանուն իրենց դիրքին միջեւ, իսկ դիմադրութեան ուժերը անկէ քիչ հեռաւորութեան վրայ նոյնպէս լարեցին թակարդ մը:

Առաւօտեան ժամը 4:45ին, երբ լահտեան վինեալները իրենց դարանէն դուրս եկան, ինկան դիմադրութեան թակարդին մէջ. ձեռնառումբերով ու գնդացիրներով քանդուեցաւ *ճիպին* ու սպաննուեցան անոր մէջ գտնուող հինգ գործակալները:» .....

Իսլամական դիմադրութիւնը նաեւ յայտարարեց, որ իր ուժերը հարուածած են Թայր Հարֆայի դիրքի, որուն գլխաւոր ամրութիւնը ստացած է ուղիղ հարուածներ:

Լահտեան աղբիւրները յայտարարեցին, թէ հոն վիրաւորուած են երեք վինեալներ, իսկ իսրայէլեան վինուորական աղբիւր մը յայտնեց, թէ անոնցմէ երկուքին վէրքերը վտանգաւոր են, մինչ երրորդը ստացած է թեթեւ վէրքեր:

Դիմադրութիւնը երէկ յարձակումներ գործեց նաեւ Ապու Քամհայի եւ Պրաաշիթի դիրքերուն վրայ:

Իսրայէլեան ուժերը երէկ փակել տուին Հասպայայի շրջանի դպրոցներն ու վաճառատունները եւ փակեցին Քֆարթըպնիթի անցքը:

Մերժայունի մէջ, լահտեան աղբիւրներ ըսին, որ լիբանանցի քաղաքային մը սպաննուած է եւ ուրիշ մը վիրաւորուած դիմադրութեան Հասպայայի շրջակայքին վրայ արձակած ռումբերէն: Նոյն աղբիւրը ըսաւ, որ դէպքը պատահած է Այն Քընիայի գործողութենէն ետք փոխադարձ ռմբակոծումի ընթացքին: Ակգային լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ անոնք վոհ գացած են իսրայէլեան ռմբակոծումին: Իսրայէլեան ձայնասփիւռը, իսրայէլեան բանակի աղբիւրներէն քաղելով իր տեղեկութիւնները, յայտնեց, որ քաղաքացիի մը սպանութիւնը եւ վիրաւորներու պարագան կը հանդիսանան «Ապրիլեան հասկացողութեան շատ վտանգաւոր խախտումներ»:

Իսրայէլեան հրետանին, սակայն, սաստիկ ռմբակոծումի ենթարկեց ճակատներու արեւելեան հատուածին ու Հասպայայի դիմաց գտնուող շրջանները, յատկապէս Միմէս, Խալուաթ, Մարժ Զհուր, Քըլիա, Զըլայա, Քընիա եւ Ժապալ Տահըր շրջանները:

Ռաշայա - Ուատիի մէջ ռմբակոծումէն վիրաւորուեցաւ մանուկ մը, իսկ Խըլուաթի եւ Զըպքինի մէջ նիւթական վնասներ կրեցին բազմաթիւ բնակարաններ:

Իսրայէլեան հրետանին նաեւ ռմբակոծեց Մաժտէլ Սըլմ, Սաուանէ, Քըպրիխա, Այթալժապալ, Հատասա, Պրաաշիթ, Տէյր Հարֆա, Եաթէր եւ Ժըպ Սուէյտ շրջանները:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

•Իրենց մօր՝ Նուէր Աբրահամեանի մահուան քառասունքին առիթով, հանգուցեալին զաւակները 100,000 լ. ո.

ՍԱՀԱՁԴ

Տիկին Մարիա Աւագեան եւ զաւակները՝ Ալեքսանտր եւ Քարոլին

Տէր եւ տիկին Նշան Աւագեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Անտրու Զէքովիչ եւ զաւակունք
Տիկին Սաթենիկ Կանիմեան եւ զաւակունք
Տիկին Մարի Համբարձումեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՏՈՔԹ. ԱՐՄԷՆ ԱՒԱԳԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Ժունիէ, 1944ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 20 Փետրուար 2000, առաւօտեան ժամը 10:30ին, Ֆրանսայի մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ 23 Փետրուարին, Ֆրանսայի Նըվէր քաղաքին մէջ:

Այս առիթով, Կիրակի, 5 Մարտ 2000ին, հոգեհանգիստեան պաշտօն պիտի կատարուի հանգուցեալի յիշատակին, Ժունիէի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին եղբօր՝ Նշան Աւագեանի բնակարանը, Կիրակի 5, Երկուշաբթի 6 եւ Երեքշաբթի 7 Մարտին, Ժունիէ, Հարթ Սաիր, Շալֆուն շէնք:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏԻ ԵՒ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԸՍԻ ՀԵՏ ՏԵՍԱԿՑԵԼԷ ԵՏՔ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԳՆԱՑ ՄՈՐԱԹԻՆՈՍ ՅՈՅՍ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ, ՈՐ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐՍԿՍԻՆ ՇՈՒՏՈՎ

Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացի հարցերու Եւրոպական Համայնքի յատուկ բանագնաց Միկէլ Անխէլ Մորաթինոս երէկ տեսակցութիւններ ունեցաւ Հանրապետութեան Նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտի եւ վարչապետ Սելիմ Հըսի հետ:

Մորաթինոս Նախագահ Լահուտի վերահաստատեց Եւրոպական Համայնքի գործակցութիւնն ու բարեկամութիւնը Լիբանանի հետ՝ վստահեցնելով, որ Եւրոպական Միութիւնը յանձնառու է յառաջիկայ քանի մը շաբաթներուն ընելու ամէն բան՝ շրջանը վերադարձնելու խաղաղութեան ճանապարհին, որուն յաջող ելքը կ'ուզեն տեսնել բոլորը:

Մորաթինոս յիշեցուց

Նախագահ Լահուտ կ'ընդունի Մորաթինոսը

Եւրոպայի հաստատ կեցուածքը, որ կը պահանջէ գործադրել ՄԱԿի թիւ 425 որոշումը եւ յարգել 1996 Ապրիլի համաձայնութիւնը, որուն Հսկիչ Մարմինը յարմարագոյն շրջանակներ է լուծելու կողմերուն միջեւ ամէն անհամաձայնութիւն, եւ մաղթեց, որ այդ մարմինը կը վերսկսի իր գործունէութեան, որպէսզի շրջանին մէջ վերահաստատուի կայունութիւնը, ստեղծելու նպաստաւոր պայմաններ, որպէսզի արդիւնաւորուին դիւանագիտական ճիգերը եւ խաղաղութեան բանակցութիւնները կարելի եղածին չափ շուտ վերսկսին:

Վարչապետ Սելիմ Հըսի տուած իր այցելութենէն ետք, Մորաթինոս յայտնեց, թէ խաղաղութեան բանակցութիւններու սեղան վերադարձը շատ մօտ է եւ այս արդիւնքին իրագործումը բոլորին, նեռառեալ՝ Եւրոպայի պատասխանատուութիւնն է:

Եւրոպական Համայնքը կը վերահաստատէ իր կեցուածքը, թէ գօրավիգ կը կանգնի եւ հասկացողութեամբ կ'ընկալէ հարաւային Լիբանանի մէջ պատահածը, եւ գօրավիգ կը կանգնի իր հողամասի ամբողջութեան վրայ լիբանանեան իշխանութեան տարածումին, ըսաւ ան եւ յայտնեց, թէ Հըսի հետ քննարկած է բանակցութիւններուն վերադառնալու ճիգերու յաջողութեան եւ նոյն պահուն հարաւի մէջ ինքնագսպումի եւ դիւանագիտական ու քաղաքական միջոցներու որդեգրման միջոցները:

Մորաթինոս հաւաստեց, որ Ե. Միութիւնը անխոնջ աշխատանք կը տանի հասնելու քաղաքական եւ դիւանագիտական միջոցներով պաղեստինցի գաղթականներու հարցի պատշաճ լուծման: Ան յայտնեց, որ Լիբանանէն պիտի ուղղուի դէպի Ուաշինկթըն եւ հոնէկ պիտի վերադառնայ Դամասկոս՝ աւելցնելով, որ այս աշխատանքը կ'իյնայ յառաջիկայ երկու ամիսներուն, խաղաղութեան բանակցութիւններու վերսկսումը ապահովելու համար ամէն ճիգ ի

Շար.-ը էջ 10

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ
14 ՄԱՅԻՍ 2000
ԼՕԽԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՀՕԱՄԵԱԿ

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Իրենց մօր՝ Նուէր Աբրահամեանի մահուան քառասունքին առիթով, հանգուցեալին զաւակները ԼՕԽի «Ակնաթիտ» մասնաճիւղին 150,000 լ. ո., ԼՕԽի «Կարս» մասնաճիւղին 150,000 լ. ո. եւ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան 150,000 լ. ո.:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Տիկին Մարի Պալեանի մահուան քառասունքին առիթով, հանգուցեալին զաւակները ԼՕԽի «Ակնաթիտ» մասնաճիւղին 150,000 լ. ո., ԼՕԽի «Կարս» մասնաճիւղին 150,000 լ. ո. եւ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան 150,000 լ. ո.:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԸՍ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻ ՊԱՊԻՆ ՀԵՏ

Վարչապետ Սելիմ Հըս երէկ երեկոյեան ժամը 4:45ին Պէյրութէն մեկնեցաւ դէպի Հռոմ, ընկերակցութեամբ դեսպաններ Նաժի Ապի Ասիի եւ Եանիա Մահմասանիի, ինչպէս նաեւ լրատուական հարցերու իր խորհրդականին՝ Հիքմաթ Ապու Զէյտի:

Հըս այսօր պիտի եզրափակէ Վատիկան իր այցելութիւնը եւ պիտի վերադառնայ Պէյրութ դիմաւորելու համար Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Ապտալլա պրն Ապտէլ Ազիզը:

HAIGAZIAN UNIVERSITY
DEPARTMENT OF SOCIAL & BEHAVIORAL SCIENCES
GRADUATE STUDIES
(Ministerial Decree No. 9657)

is now accepting APPLICATIONS for October 2000 in the following M. A. programs:

- GENERAL PSYCHOLOGY
- CLINICAL PSYCHOLOGY
- EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND SUPERVISION
- GUIDANCE AND COUNSELING: SPECIAL EDUCATION

Pre-requisite for application: a B. A. degree, preferably in the Social and Behavioral Sciences

For further information contact:
Telefax 01-349230/353012
Email: admission@haigazian.edu.lb
Web site:www.haigazian.edu.lb

ՄԵՐՁԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Սրբոց Վարդանանց Զօրավարաց տօնին առիթով

ՄԻԱՅԵԱԼ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Տեղի կ'ունենայ Հայ Աւետ. Եկեղեցիին մէջ - Էշրեֆիէ, Հինգշաբթի, 2 Մարտ 2000, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

Պատգամաբեր՝
ՎԵՐ. ՊԵՐՃ ՃԱՄՊԱԶԵԱՆ
ՀՐԱՒԷՐ

ՄԵՐՁ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՅ ԱՒԵՏ. ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ — 1700ԱՄԵԱԿԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՎԵՐԱԶԱՐԹՆՈՒՄԻ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔՆԵՐ

Պատգամաբեր՝
ՎԵՐ. ՊԵՐՃ ՃԱՄՊԱԶԵԱՆ

Ուրբաթ 3, Կիրակի 5, Երկուշաբթի 6 եւ Երեքշաբթի 7 Մարտ 2000, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Հայ Աւետ. եկեղեցիին մէջ, Նոր Մարաշ, Պուրճ Համուտ:

ՀՐԱՒԷՐ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1999-2000 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

COLLEGE ST. MESROB
مدرسة مسروبيان
ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ECOLE TECHNIQUE ST. MESROB

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ — ԱՆԳԼԵՐԷՆ

ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐԱԳ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄ

A.M.	8h:00	13h:00
P.M.	16h:00	21h:00

Languages
Hair Dresser (7 months)
Ticketing (1 year)
Gold&Jewerly Design (1 year)
Car Electrician (6 months)
T.V. & Radio Repair (6 months)

Computer Courses
Accountant (1 year)
Senior Accountant (2 years)
Marketing & Management
Make-Up (4 months)
Computer Repair (1 year)

Երրորդ դասընթացք, Երկուշաբթի 6 Մարտ 2000

Պուրճ Համուտ, Արաբս Փոլոց, Հեռ. 01/260504 254938/9, Ֆաքս. 01 262955, Email: mesrobca@dm.net.lb Web site: www.mesrobian.com

ԱՐԱՖԱԹ *ՊՈՅՔՈՒԹ*Ի ՊԻՏԻ ԵՆԹԱՐԿԷ ՕՏԱՐ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐԸ, ՈՐՈՆՔ ԿԸ ՄԵՐԺԵՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒ ՀԵՏ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՆԱԼ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 1 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ *պոյքոթի* պիտի ենթարկէ բարձրաստիճան բոլոր օտար պաշտօնատարները, որոնք կը մերժեն պաղեստինցի պաշտօնատարներու հետ տեսակցութիւն ունենալ Արեւելեան Երուսաղէմի մէջ, յայտնեց ՊԱԿի մէկ պատասխանատուն Շաբաթ օր:

Ֆայսալ Հիւսէյնի ըսաւ, որ Արաֆաթ այս քաղաքականութիւնը կ'որդեգրէ, իբրեւ հակադարձութիւն Իսրայէլեան այն ճիգերուն, որոնք կը փորձեն ազդեցութիւն բանեցնել օտար այցելուներու վրայ, որպէսզի ՊԱԿի պաշտօնատարներու հետ Երուսաղէմի մէջ հանդիպում չունենան: Պաղեստինցիները իրենց հոչակելիք ապագայ անկախ պետութեան մայրաքաղաքը կը նկատեն Երուսաղէմը: Հիւսէյնի շեշտեց, որ Արաֆաթ եւ պաղեստինեան իշխանութիւնը որոշած են չընդունիլ որեւէ պատուիրակ կամ դիւանագէտ, որ կ'ենթարկուի Իսրայէլի ճնշումներուն եւ կը շրջանցէ Արեւելեան Երուսաղէմն ու ՊԱԿի կեդրոնատեղին:

ՖՐԱՆՍԱ

ՌՈԼԱՆ ՏԻՒՄԱ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԻՏԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ

ՓԱՐԻԶ, 1 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախկին նախարար Ռոլան Տիւմա, որ դատավարութեան պիտի ենթարկուի կաշառակերութեան ամբաստանութիւններու համար, Շաբաթ օր յայտարարեց, որ հրաժարած է իր պաշտօնէն, որ Ֆրանսայի դատական գերագոյն իշխանութիւնը կը ներկայացնէ:

Տիւմա (77 տարեկան) յայտնեց, որ հրաժարականը յանձնած է Երկուշաբթի օր: Ան աւելցուց, որ կը հրաժարի նաեւ Սահմանադրական Խորհուրդի իր աթոռէն: «Ամէն ինչէ կը հրաժարիմ», ըսաւ Տիւմա, որ նախկին նախագահ Ֆրանսուա Միթերանի մտերիմ բարեկամներէն մէկն էր:

Տիւմա, որ մէկ տարիէ ի վեր կը պայքարէր չհրաժարելու համար, անցեալ շաբաթ գօրաւոր ճնշումներու ենթարկուեցաւ, որպէսզի հրաժարի, որովհետեւ գայթակղութեան գծով քննութիւն բացած քննիչ դատախազը որոշեց դատավարութեան ենթարկել Տիւման եւ անոր նախկին հոմանուհին՝ կաշառակերութեան յանցանքի համար:

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՄԷՋ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՓՈՒԼԸ ԱՒԱՐՏԱԾ Է ԵՒ ՇՐՋԱՆԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ՅԱՆՁՆՈՒԻ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

ԱԹՈՒՐԻ, 1 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար Վլատիմիր Ռուշայլօ Շաբաթի օր յայտարարեց, որ ռազմիկանութիւնը պատրաստ է բանակը փոխարինելու Չեչենիոյ մէջ, ուր ռուսական ուժերը նոր յաղթանակ մը ապահոված էին վերջերս:

Ռուշայլօ կը խօսէր նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութինի հետ տեսակցութեան մը աւարտին: Փութին Ռուշայլոն հանդիպումի մը հրաւիրած էր՝ լսելու համար անոր վեկուցումը Չեչենիոյ մասին: Ռուշայլօ ըսաւ, որ Չեչենիոյ մէջ հակահաբեկչական արշաւին կինուորական բաժինը հասած է իր լրումին: Ան աւելցուց, որ ներկայիս կը քննարկուի Չեչենիոյ պատասխանատանութիւնը ներքին գործոց նախարարութեան յանձնելու ծրագիրը:

Ռուսական ուժերը Երկուշաբթի օր գրաւած էին չեչէն ըմբոստ ուժերուն վերջին միջնաբերդերէն մէկը՝ Շաթոյ գիւղը: Հինգ ամսուան արիւնալի կռիւներէ ետք, Մոսկուայի կառավարութիւնը կը ծրագրէ բանակը հեռացնել տագնապահար շրջանէն, ուր բնակիչները, սակայն համոզուած չեն, որ պատերազմը վերջ գտած է Մոսկուայի յաղթանակով: Շաթոյի բնակիչները կ'ըսեն, որ լեռները ապաստանած վինեալները կրնան քանի մը օրուան մէջ վերագրաւել այն շրջանները, որոնք գրաւելու համար ամիսներ կռուած են ռուսական ուժերը:

Չեչենիոյ մէջ յաղթանակ մը կենսական կը նկատուի Փութինի համար, որ կը պատրաստուի Մարտ 26ին կայանալիք նախագահական ընտրութիւններուն: Ռուսական բանակի կօրավարներուն համաձայն՝ Շաթոյի գրաւումով աւարտած է պատերազմը եւ կը մնայ փոքր թաքստոցները գրաւել ու ճնշել ըմբոստ վինեալները: *«Թասս»* լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ պաշտպանութեան նախարարութիւնը մօտ օրէն պիտի սկսի Չեչենիայէն հեռացնելու մօտաւորապէս 60 հազար ռուս վինուորները: *«Թասս»* աւելցուց, որ ներքին գործոց նախարարութիւնը ապահովութեան ուժեր (15 հազար) պիտի ուղարկէ Չեչենիա:

Միւս կողմէ, Եւրոպական Միութեան արտաքին կապերու բարձրաստիճան պատասխանատու Քրիս Փաթըն Շաբաթի օր ըսաւ, որ Ռուսիա պէտք է հասկնայ, թէ միջազգային ընտանիքը որքան կը դատապարտէ Չեչենիոյ մէջ կատարուած մարդկային իրաւանց խախտումները: Փաթըն դիտել տուաւ, որ աշխարհի տարածքին մարդիկ լրատուական աղբիւրներուն միջոցով հետեւեցան Չեչենիոյ իրադարձութիւններուն եւ պոռոթկացին արձանագրուած վայրագութեան դէմ: Փաթըն աւելցուց, որ եթէ հրապարակուած լուրերուն կէսը միայն ճիշդ ըլլայ, դարձեալ անոնք սարսափ կը պատճառեն եւ ընդվզում կ'առաջացընեն: Փաթըն դիտել տուաւ նաեւ, որ կարելի չէ Ռուսիոյ հետ վարուիլ այնպիսի ձեւով մը, որ կարծէք ոչինչ պատահած է: Ռուսիոյ ղեկավարները պէտք է անդրադառնան միջազգային պոռթկումին տարողութեան:

ԽԱՄԵՆԷԻ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ ՎԵՐՋ ՏԱԼՈՒ ՆԵՐՔԻՆ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Իրանի գերագոյն ղեկավար այաթոլլա Ալի Խամենէի երէկ կոչ ուղղեց վերջ տալու ներքին ճակատի վրայ արձանագրուող հակամարտութիւններուն եւ վէճերուն:

Խամենէի ըսաւ, որ ընտրութիւնները աւարտած են, հետեւաբար, պէտք է փակել էջը եւ կեդրոնանալ երկիրը յուզող կարեւոր հարցերու լուծման վրայ: Խամենէի շեշտը դրաւ յատկապէս՝ տնտեսութեան բարելաւման ծրագիրներուն վրայ:

Խամենէի կը խօսէր այն պահուն, երբ ջախջախիչ յաղթանակ ապահոված չափաւորականներուն եւ հակամարտ պահպանողական ճակատին հետեւորդները քուէարկութեան արդիւնքները կեղծարարութեան ենթարկելու ամբաստանութիւններ կ'ուղղեն իրարու: Ընտրական կեդրոնական մարմինը հաւանութիւն տուաւ Թեհրանի կարգ մը քուէատուփերու քուէահամարը վերստին կատարելու՝ ստուգելու համար արդիւնքները, Թեհրանի աւելի քան երեք հազար քուէատուփերուն հազարը վերստին քուէահամարի պիտի ենթարկուին: Նոր քուէահամարին արդիւնքները պիտի հրապարակուին հինգ օր ետք:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԻՐԱՆԻ ԿԱՄՈՒՐՋՆ Է ԴԵՊԻ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ

Միւս կողմէ, Թեհրանի մէջ մեծ յաղթանակ ապահոված բարեկարգչական ղեկավար Մոհամէտ Ռեզա Խաթեմի (նախագահին եղբայրը) գերմանական շաբաթաթերթի մը հետ ունեցած հարցազրոյցի մը ընթացքին ըսաւ, որ Գերմանիան կրնայ դէպի Արեւմուտք Իրանի կամուրջը դառնալ: Խաթեմի նախատեսեց, որ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եոշքա Ֆիշերի Իրան այցելութիւնը (յառաջիկայ շաբաթ) պիտի բարելաւէ Թեհրան - Պերլին կապերը, ամրապնդելով յատկապէս՝ մշակութային եւ տնտեսական մարզերու մէջ գործակցութիւնը:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԱԼՃԵՐԻՈՅ ԲԱՆԱԿԸ ԼԱՅՆԱԾԻՐ ԱՐՇԱՒԻ ԿԸ ՁԵՌՆԱՐԿԷ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

ԱԼԺԷ, 1 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Ալճերիոյ բանակը, որ լայնածիր արշաւի մը ձեռնարկած է իսլամական ըմբոստ ուժերուն դէմ, սպանած է հինգ զինեալներ եւ պաշարման օղակի մը տակ առած երեսուն ուրիշներ, հաղորդեցին օրաթերթերը Շաբաթ օր:

«Լիպերթէ» օրաթերթը հաղորդեց, որ հինգ զինեալները սպանուած են Պայատ շրջանի Պիրզինա գիւղին մօտ, Ալժէրէն 400 քմ. դէպի հարաւ: *«Լիպերթէ»* աւելցուց, որ բանակը երկու օր առաջ ութ իսլամական զինեալներ սպաննած էր Ճելֆայի մէջ բախումներու ընթացքին, որոնք տակաւին կը շարունակուին:

«ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ»Ի «ԱՐԵԳ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻՆ ԵԼՈՅԹՆԵՐՈՒՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

«ԹԱՏՐՈՆԻ ՄԷՋ «ՁԵՒԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ» ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԻ, ԱՅԼ՝ ԴԵՐ ԽԱՂԱԼ»

Կ'ԸՍԷ ԲԵՄԱԴՐԻՉ ՎԻԳԷՆ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Շուրջ 4 ամսուան փորձերէ ետք Համազգայինի «Արեգ» մանկապատանեկան թատերախումբը իր 45 անդամներով արդէն պատրաստ է հանրութեան ներկայացընելու Յովհաննէս Թումանեանի «Կաթիլ մը մեղր» հեքիաթը, բեմադրութեամբ հայրենի բեմադրիչ Վիգէն Ստեփանեանի: Այս առիթով «Ազդակ» հարցազրոյց մը ունեցաւ նորակազմ թատերախումբին բեմադրիչին հետ: Զրոյցը ընդգրկեց բեմադրիչին հետ ծանօթացումի, մանուկներու մշակութային դաստիարակութեան մէջ թատրոնի դերին եւ «Կաթիլ մը Մեղր»ի բեմադրութեան առնչուող հարցեր: Ստորեւ՝ հարցազրոյցին գլխաւոր բաժինները:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Վիգէն Ստեփանեան, ձեր անունը այս գաղութին մէջ առաջին անգամ տարածած է իբրեւ ասմունքող եւ բեմադրիչ - դերասան: Այնուհետեւ ձեզ ճանչցած ենք իբրեւ գեղանկարիչ, բեմայարդար. նոյնիսկ երգիչ: Քանի մը տարի առաջ ներկայացուցիք մանկապատանեկան թատերախաղ մը. եւ երկար բացակայութենէ ետք դարձեալ բեմադրիչի դերին մէջ կը տեսնենք ձեզ: Այս վերադարձը ի՞նչպէս պատահեցաւ եւ արդեօք նո՞ր յանձնառութեան տակ կը դնէ ձեզ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - Առաջին անգամ Լիբանանայցելած եմ 1988ին՝ իբրեւ ասմունքող: Ապա ջութակահար Կարօ Հայրապետեանի հետ՝ իբրեւ դաշնակահար: Դաշնակահար չեմ, ոչ ալ գեղանկարիչ: Պարզապէս գաղափար ունիմ այս արուեստներուն մասին. ոչ աւելի: Թատրոնը ինքնին կ'ընդգրկէ բոլոր արուեստները: Բեմադրութիւնը ինձի համար վերադարձ չէ: Ես միայն բեմադրիչ եմ: Ասիկա իմ էութիւնս է: Բայց երբ առիթ չունիմ կոչումս արդիւնաւորելու, ստիպուած եմ գոյատեւել տարբեր ձեւերով: Արուեստը գոյութիւն ունի իմ էութեանս մէջ եւ դուրս գալու տեղ կը փնտռէ: Գեղանկարչութեան դիմեցի, որովհետեւ երբ արուեստը պակսեցաւ իմ կեանքիս մէջ, սկսայ իմ թատրոնս պատկերացնել թուղթի վրայ, իւղաներկով, ոչ կենդանի դերասաններով: Եղեռնի 85ամեակին առիթով դեր մը վիճակուեցաւ ինձի «Երկինքի Ճամբով» թատերախաղին մէջ, որովհետեւ յայտնապէս յարմար այլ դերասան չկար այդ դերին համար...: Այնուհետեւ որոշեցի սիրողական թատերախումբի հետ բեմ չբարձրանալ: Չեմ մեղադրեր, պարզապէս թատերական մթնոլորտն ու թատրոնի հանդէպ վերաբերմունքը տարբեր է: Երկրորդ անգամ Սօս Սարգսեանը համոզեց. որ Վարուժան Խտշեանի բեմադրած «Գինը» թատերախաղին մէջ դեր ստանձնեմ: Թատրոնը առնուազն պէտք է ունենայ արհեստավարժութեան նշոյլ մը:

Հ.- Լիբանանի մէջ բեմադրական ի՞նչ աշխատանքներ կատարած էք:

Պ.- Լիբանանի մէջ առաջին բեմադրութիւնս կատարեցի Վահրամ Փափազեան թատերախումբին հետ, ներկայացնելով «Ախ կիներ, կիներ» կատակերգութիւնը: Երկրորդը ամանորեայ հեքիաթ մըն էր: Բեմադրական այս աշխատանքները չշարունակուեցան: «Նոր Սերունդ» մշակութային միութեան հրաւէրով բեմադրեցի «Տէրն ու ծառան» մանկական երաժշտախառն թատերախաղը, սակայն ցաւօք սրտի, այս միութեան հետ ալ աշխատանքը չշարունակուեցաւ: Ընդհանուր ցաւ մըն է այս, որուն պատճառը աշխատանքի կազմակերպումի պակասն է: Կազմակերպումը բեմադրական աշխատանքին կէսն է...: Ապա յաջորդեց Համազգայինի «Սիմոն Վրացեան» մասնաճիւղին մանկապատանեկան թատերախումբը, իսկ 6 ամսուան ժողովներու, հանդիպումներու եւ կարծիքներու փոխանակումի իբրեւ արդիւնք ստեղծուեցաւ «Արեգ» մանկապատանեկան թատերախումբը:

Եթէ Ճեմարանի մէջ թատրոն չդասաւանդէի, այս թատերախումբը ստեղծելու առաջարկը երբեք չէի կատարեր: Նկատեցի, որ մանուկները կը սիրէին բեմական արուեստի նիւթը, որ կը դասաւանդէի: Այս տարի Հռիփսիմեանց վարժարանին մէջ եւս թատրոն կը դասաւանդեմ: Որոշ դպրոցներու մէջ կայ այն համոզումը, թէ մանուկներուն անհրաժեշտ է մշակութային մթնոլորտը: Այժմ «Արեգ»ի հետ թատերական աշխատանքները «կաթիլ»էն կը սկսինք. տեսնենք՝ ուր կը հասնի:

Հ.- Հայաստանի մէջ մանկապատանեկան թատերախումբի հիմնադիր էք: Մանկապատանեկան թատրոն ստեղծելու ձեր սէրը ուրկէ՞ կու գայ:

Պ.- Հայաստանի գեղարուեստական կեդրոնին մէջ կային մանկապատանեկան թատերախումբեր: Բայց ես մանկապատանեկան թատերախումբը «Մեթրո»ի թատրոնին միացուցի: Մանուկները շատ կը սիրեմ: Մանկական աշխարհը մոլորակ մըն է, որ որքան մեծնաս, այնքան շատ կը կարօտնաս: Ձիշդ պիտի ըլլար ըսել, թէ ես կը սիրեմ միայն մանկական թատրոնը: Սակայն Սփիւռքի մէջ երբեք կարելի չէ չափահասներու մասնակցութեամբ սիրողական թատրոն ստեղծել: Ի՞նչ նպատակի կը ծառայէ ատիկա. հայապահպանումի. բայց հայապահպանումի այլ միջոցներ կան: Արուեստի. բայց ինչ որ կը տեսնենք, չի կրնար արուեստ ըլլալ: Դերասանութիւնը մտաւորականի մասնագիտութիւն է. արուեստը էութիւն է եւ ոչ թէ աշխատանք: Արուեստագէտը իր խանութը չի գոցեր. ան կը մտածէ գիշերը, հաշելու ժամանակ...:

«Ժողովո՛ւրդ, ի՞նչ եղար, լաւ կ'ապրէինք, օր մը զարկին ջարդեցին, բոլորը մեռան, ես մնացի: Չէ՞ք հաւատար, կ'ուզէք սկիզբէն պատմեմ, իսկ եթէ որեւէ բան հասկնաք, խնդրեմ բացատրեցէք ինձի»:

Հ.- Ուրեմն ձեր կարծիքով նախ պէտք է մանուկնե՞ր պատրաստել թատրոնի:

Պ.- Անդրադարձայ, որ Սփիւռքի մէջ կարելի է թատրոնի միջոցով մանուկներուն մէջ ստեղծել կիրթ, ազնուահոգի, բարութեան, իրաւահաւասարութեան եւ մարդկային այլ արժանիքներ: Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմին պատճառով մանուկները կորսնցուցած են այս կապը. անոնց ծնողները, որոնք պատերազմի ժամանակ մանուկ էին, կորսնցուցած էին զայն: Այսօր անոնք իրենց զաւակներուն չեն կրնար փոխանցել այդ կապը, որովհետեւ իրենք չեն ունեցած զայն: Պայման չէ, որ այս մանուկները ապագային արուեստագէտ կամ դերասան դառնան բայց կարեւոր է անոնց մէջ ստեղծել մշակոյթի զգացողութիւն եւ ճիշդ վերաբերում. մշակոյթի անհրաժեշտութեան գիտակցութիւն: Միակ բանը, որ գին չունի, հոգիի հարստութիւնն է:

Հ.- Որո՞նք են մանկապատանեկան թատրոնի իւրայատկութիւնները: Թատերական եւ բեմադրական ի՞նչ տարբերութիւններ ունի մանկապատանեկան թատրոնը. ի՞նչ նախադրեալներ եւ յատուկ մօտեցումներ կը պահանջէ եւ այս բոլորը ինչպէս կ'արտացոլան «Կաթիլ մը մեղր»ի մէջ:

Պ.- Մանուկը ինքնին շատ անկեղծ է իր վարուելակերպին մէջ, տակաւին մեծցած չէ եւ ձեւականութիւններ չունի: Երկար աշխատելէ ետք կարծեմ հասած եմ իմ նպատակիս, սորվեցնելու համար, թէ թատրոնի մէջ «ձեւակերպութիւն» գոյութիւն չունի, այլ «դեր խաղալ» կամ «ձեւերով ընել». Ցաւօք սրտի մանուկը մանկապարտէզէն կը սորվի ձեւակերպութիւնը: Այս բեմադրութեան ընթացքին մանուկներուն փորձեցի սորվեցնել «դեր խաղալ». խաղալ, ինչպէս կեանքի մէջ, անկեղծ: Եթէ դերասանը ջղայնութիւն պիտի արտայայտէ, անկեղծ ջղայնութիւն պիտի ըլլայ ատիկա եւ ոչ թէ ջղայնութեան ձեւակերպութիւն:

Մէկ կողմէ դիւրին է ասիկա, որովհետեւ մանուկը շատ արագ կ'ըմբռնէ, երբ կը սիրէ իր կատարած աշխատանքը: Միւս կողմէ՝ դժուար է, որովհետեւ յատկապէս «Կաթիլ մը մեղր»ի պարագային. մանուկները պիտի խաղան մեծերու դերեր. ունին զաւակներ եւ թոռներ... եթէ «Կաթիլ մը մեղր»ի ամբողջ խորքը փորձես բացատրել մանուկներուն. անոնք ոչինչ կը հասկնան: Մանաւանդ երբ նկատի ունենանք, որ «Կաթիլ մը մեղր»ը միայն զաւեշտ չէ, այլ կաթիլ մը մեղրի պատճառով երկիրներ կռուեցան իրարու դէմ: Մանուկները կը խաղան այն հոգեբանութեամբ, որ խելօք տղան յանկարծ բեմին վրայ «դարձաւ վայրի գազան», կատղեցաւ, կռուեցաւ, բայց խորքին մէջ պատճառ չկայ, ինչո՞ւ կատղած է, եւ այլն...:

Բեմադրիչ Վիգէն Ստեփանեան փորձերէն առաջ յանձնառութեան կը հրաւիրէ փոքրիկ դերասանները:

Հ.- Որո՞նք են մանկապատանեկան թատրոնի չափանիշները:

Պ.- Գլխաւոր չափանիշը շնորհն է. նոյնքան կարեւոր է հասկնալու կարողութիւնը: Մանուկը ընդհանրապէս «վտանգաւոր» է. ան իր ստացած դաստիարակութիւնը ցոյց կու տայ: Այս թատերախաղին պարագային ընդունեցինք բոլոր դիմողները: Արձանագրուեցան աւելի քան 100 մանուկներ, մեծամասնութիւնը Ճեմարանին մէջ եւ անոնցմէ մնացին 45ը. բայց լաւերը: Ի՞նչ չափանիշներ պիտի փնտռենք այստեղ. ոմանք լեզուական հարցեր ունին, ուրիշներ եկածեն խաղալու...:

Հ.- Այլ դպրոցներու մասնակցութեան հրաւէր ուղղուա՞ծ էր:

Պ.- Բոլոր դպրոցներուն հրաւէր ուղարկուած էր: Ոմանք լուրջ վերաբերում ցոյց չտուին, ուրիշներ պարզապէս թատրոնով զբաղելու մթնոլորտին մէջ չէին: Սակայն Ճեմարանէն մեծ թիւով աշակերտներ կարելի եղաւ ներգրաւել, որովհետեւ կապը նոյնինքն դասատու արուեստագէտին հետ էր: Ոչ անպայման որովհետեւ ես էի այդ արուեստագէտը. ոեւէ արուեստագէտի հետ նման անմիջական կապը նոյնարդիւնքը պիտի տար:

Հ.- Ի՞նչ պայմաններ պէտք է ստեղծուին, որպէսզի «Արեգ»ը դառնայ մանկական մնայուն թատերախումբ:

Պ.- Եթէ «Կաթիլ մը մեղր»ի խաղարկութիւնը յաջողութիւն արձանագրէ, կարելի է յուսալ որոշ յարատեւութիւն: Առանց «Համազգայինի»ի կազմակերպութեան, անկարելի է այս թատերախումբին գոյատեւումը: Նախ պէտք է Շրջանային վարչութիւնը որոշէ, թէ թատերախումբը պէտք է յարատեւէ: Ապա անհրաժեշտ է կեդրոնական կազմակերպչական աշխատանքներու վրայ, որոնց պէտք է մասնակցին թատրոնի հաւատացողներ: Կազմակերպչական աշխատանքը շատ կարեւոր է: Այսօր ամէն ինչ հիմնուած է սիրողական մօտեցումի վրայ: Արհեստավարժ մօտեցումի նշոյլ չկայ, սկսեալ փորձերու մնայուն վայրի չգոյութենէն:

Հ.- Իբրեւ մանկապատանեկան թատրոնի բեմադրիչ. ի՞նչպէս կը բացատրէք թատրոնի դերը մանուկին հոգեմտաւոր զարգացման մէջ:

Պ.- Որեւէ արուեստ անհրաժեշտ է մանուկին համար: Թատրոնը առիթ կու տայ հանչնալու կեանքի իրավիճակները: Երբեմն թատրոնի մէջ կարելի է գտնել պատասխանը հարցումի մը, որուն լուծումները չենք գտած: Ատիկա կրնայ կապ չունենալ փիլիսոփայական հարցադրումի մը հետ: Սակայն թատրոնի մէջ մանուկը կրնայ խոշորացոյցի տակ տեսնել այն, ինչ որ վրիպած է իր աչքէն կամ անպատասխան մնացած է: Թատրոնի մէջ կարելի է ապրիլ ուրիշի կեանքը. դերասանը օր մը նախարար է, օր մը զինուոր կամ թագաւոր: Կը վերածուի ինչի որ կ'ուզէ: Եթէ լաւ դերասան է, իրապէս թագաւորի կեանք կ'ապրի...:

Թատրոնը կեանքի դպրոց է եւ արուեստներուն մէջ ամէնէն դժուարը, որ կը պարփակէ ամէն ինչ. երաժշտութիւն, գրականութիւն, գծագրութիւն, երգ, պար...: Այս բոլորը միաձուլուած են թատրոնի մէջ: Պարտաւոր ես գրականութիւն կարդալ, երաժշտական հաշակ ունենալ: Թատրոնը բազմակողմանի արուեստ մըն է:

Հ.- Յովհաննէս Թումանեանի «Կաթիլ մը մեղր»ի ընտրութիւնը ի՞նչպէս կատարուեցաւ: Թատերական ի՞նչ յատկանիշներով օժտուած է այս հեքիաթը եւ բեմադրական ի՞նչ առաւելութիւններ կ'ընձեռէ:

Պ.- Երբ Ճեմարանի մէջ թատրոնը իբրեւ դասանիւթ սկսայ դասաւանդել, իւրաքանչիւր դասարանի համար Թումանեանէն հեքիաթ մը ընտրեցի: Ամէնէն աւելի յաջողութիւն արձանագրեց «Կաթիլ մը մեղր»ը, թէեւ ամէնէն դժուար գործն էր, որովհետեւ պէտք էր չափածոյ գրուէր, նաեւ՝ արեւմտահայերէն: Ինձի օգնեցին Ճեմարանի ուսուցիչներ Գէորգ Գանտահարեանը, Կարօ Առաքելեանը եւ ուրիշներ: Նաեւ փափաքեցայ բազմամարդ թատերախաղ մը ներկայացնել: Չէի ուզեր յուսախաբ ընել այն աշակերտները, որոնք արձանագրուած էին եւ կ'ուզէին շարունակել:

Հ.- Թումանեանի հեքիաթները յանախ թատրոնի վերածուած են: Ձեր կարծիքով, ի՞նչ է Թումանեանի թատերական գրաւչութեան ուժը:

Պ.- Թումանեան հանճարեղ գրող է: Պատկերացնող հեղինակ է: Անմիջապէս կը տեսնես իր գրածը: Գաղափարը աւելի քան արդիական է: Երկու նախագահներ վատ զրոյց մը կ'ունենան հեռաձայնով, տասը վայրկեան ետք հրթիռներ կը տեղան: Աշակերտները սիրեցին Թումանեանը, նիւթը հարազատ էր իրենց: Բոլորը ծանօթ էին հեղինակին, «Կաթիլ մը մեղր»ը ծանօթ էր բոլորին:

Հ.- Թումանեանի պատկերաւոր եւ ժողովրդային մշակոյթի վերաբերող հեքիաթները բեմական հնարքներ կատարելու առիթ կու տան: Բեմադրականի՞ նչ հնարքներ օգտագործած էք ձեր կնիքը դնելու համար Թումանեանի «Կաթիլ մը մեղր»ին վրայ:

Պ.- Այստեղ հակայական աշխատանք կատարեցինք: Թումանեան կ'ըսէ. «Դուն մի՛ ըսեր, գիւղերը հարկ կու տան եղեր, ամէն մէկը զատ տիրութիւն, զատ թագաւորութիւն»: Այս քանի մը տողը վերածուեցաւ առանձին արարի, որ կը ներկայացնէ, թէ ինչպէս թագաւորները դուրս կու գան իրարու դէմ կռուելու: Մեղրապան Սեդրակին անունը փոխեցինք «Կարդէս»ի. նոյն դերասանը պիտի կատարէ մեղրապանի եւ թագաւորի դերերը: Խորքին մէջ այս երկու տիպարները նոյն անձն են: Հովիւ Համբոն դարձաւ «Ոբման»: Հովիւին խեղճուկ կինը՝ Արուսը՝ թագուհի «Սուրա»... անունները մնացին նոյնը: Նոյն դերասանները կը խաղան այս դերերը: Այլ խօսքով՝ թագաւորը մեղրապան է թէ հովիւ, կարեւոր չէ: Մարդկային էութիւնը չի փոխուիր: Այս է թատերախաղին իմաստը:

Ձեմ ուզեր ըսել, թէ նորարարութիւն է, սակայն թատերախաղը կը սկսի վերջաւորութենէն: Երբ վարագոյրը կը բացուի, բեմին վրայ աւերակներ կ'երեւին: Ողջ մնացած է աղջնակ մը, ամէնէն փոքրիկը, որ հարց կու տայ. «Ժողովո՛ւրդ, ի՞նչ պատահեցաւ, լաւ կ'ապրէինք, օր մը զարկին ջարդեցին, բոլորը մեռան, ես մնացի: Չէ՞ք հաւատար, կ'ուզէք սկիզբէն պատմեմ, իսկ եթէ որեւէ բան հասկնաք, խնդրեմ բացատրեցէք ինձի»: Երբ կ'աւարտի թատերախաղը. փոքրիկը հարց կու տայ. «Որեւէ բան հասկցա՞ք, վստահաբար չհասկցաք, ի՞նչպէս պիտի հասկնաք, որովհետեւ ես ալ չհասկցայ»: Ցանկարծ դիակները կը սկսին արթննալ: Փոքրիկը վախցած կ'ըսէ. «Պատմեցինք չէ՞, կատակ էր, լուրջի մի՛ առնէք, բայց կրնա՞յ ըլլալ, որ այստեղ մէկը հետը մեղր բերած է... Աստուած չընէ կաթիլ մը գետին իյնայ, կատու մը եւ շուն մը դուրս գան, Աստուծոյ սիրոյն. մի՛ հաւատաք, կատակ ըրինք, բայց թատրոնը կեանք է, կեանքը թատրոն է»:

Երկրորդ հնարքը. որ դարձեալ նորարարութիւն չէ. թատերախաղին ընթացքին հնչող երաժշտութիւնը «կը նուագեն» երաժիշտները, այսինքն՝ երաժշտութիւնը օդէն չի հնչեր. փոքրիկ դերասանները անդադար երաժշտական գործիքներ փոխելով տրամադրութիւն եւ վիճակ կը ստեղծեն կենդանի պատկերով: Անոնք ոչ թէ իրապէս կը նուագեն, այլ երաժիշտի դեր կը խաղան. իրենց խաղարկութեան ընթացքին դրամ կ'ուզեն, կը նեղուին, կը վիրաւորուին, զօրքերու դիմաց թմբկահարներ եւ շեփորահարներ կը տողանցեն. երաժիշտները տեւական շարժումի մէջ են:

Կը կարծեմ, որ ես «օգտագործեցի» Թումանեանէն եւ պահպանեցի հայկական գիւղի համն ու հոտը, իր բարտիով ու ծառերով: Բեմայարդարումը իրագործած են թատերախումբին անդամները. վարչականներէն մինչեւ ամէնէն փոքր դերասանը մասնակցած են աշխատանքին: Անոնք գէթ խնամքով պիտի վարուին իրենց շինած բեմին հետ:

Հ.- Ի՞նչպէս պիտի նկարագրէիք ձեր բեմադրական փորձառութիւնը լիբանանահայ մանուկներու հետ:

Պ.- Ընդհանրապէս չեմ հաւատար «արուեստագէտի փորձառութիւն» իսօսքին: Արուեստագէտը նոր գործի մը կը սկսի այնպէս, ինչպէս առաջին անգամ: Անշուշտ կայ կեանքի ընթացքին ձեռք բերուած փորձառութիւն, սակայն ինչ կը վերաբերի անցեալի աշխատանքներուն, անոնց հետ կապուած փորձառութիւնը վերջացած պէտք է համարել: Երբեք մանուկին հետ չեմ վարուիր իբրեւ մանուկ, այլ զայն կը յարգեմ իբրեւ հաւասար արուեստագէտ, իբրեւ միատեղ բեմադրիչ եւ ստեղծագործ:

Իսկ ի՞նչ է իմ դերս, երբ դիմացս կը գտնեմ մանուկներ. որոնք արուեստի մթնոլորտի մէջ չեն մեծնար: Երբ սկիզբը հարց կու տայի աշակերտներուն, թէ ի՞նչ կը նշանակէ թատրոն, ինձի կը պատասխանէին. «Խնդալիք բան մը, պարո՛ն»: Ո՞վ կրնայ մեղադրել: Սակայն, երբ մանուկը բեմին վրայ քալէ իր աշխատանքին պտուղը, զայն երբեք չի կորսնցներ:

«Երբեք մանուկին հետ չեմ վարուիր իբրեւ մանուկ, այլ զայն կը յարգեմ իբրեւ հաւասար արուեստագէտ, իբրեւ միատեղ բեմադրիչ եւ ստեղծագործ»- Վիգէն Ստեփանեան:

ԶՐՈՅՑԸ ՎԱՐԵՑ
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ԴԱՐՁ Ի ՀՐՁԱՆՍ ԻՒՐ

22 Փետրուարին Հայրենի «Ա1+» պատկերասփիւռի կայանէն ելոյթ ունեցաւ Հայաստանի Ազգային Ժողովի արտաքին յարաբերութեանց յանձնախումբի նախագահ Յովհաննէս Յովհաննիսեան, եւ անդրադառնալով տակաւին 1997ին Հայաստանի նախորդ իշխանութիւններուն կողմէ ջատագովուած ղարաբաղեան տագնապի լուծման «փուլային» տարբերակին՝ ըսաւ, որ եթէ այդ ատեն այդ տարբերակին վրայ աւելի աշխատցուէր, «մեր վիճակը էապէս աւելի լաւ պիտի ըլլար»:

Վերոյիշեալ յայտարարութիւնը զանազան մեկնաբանութիւններու առիթ տուաւ: *«Հայոց Աշխարհ»* թերթը դիմեց քանի մը քաղաքական ուժերու ներկայացուցիչներուն՝ գիտնալու համար անոնց դիրքորոշումը այս հարցին առնչութեամբ: Յայտնենք նաեւ, թէ «փուլային» լուծման տարբերակը ատենին ներքին քաղաքական հակասութիւններու պատճառ դարձաւ՝ յանգելով 1998ի իշխանափոխութեան:

Ստորեւ կու տանք Հ. Յ. Դ. եւ «Միասնութիւն» պատգամաւորական խմբակցութիւններու ներկայացուցիչներուն դիրքորոշումները:

ԴԱՒԻԹ ԼՈՔԵԱՆ
Հ. Յ. Դ. Խմբակցութեան ղեկավար

- Երբ բաւականին բարձր պետական պաշտօն գրաղեցնող անձը հեռուստատեսութեամբ ներկայացնում է այդպիսի դիրքորոշում, շատ ցաւալի է: Միգուցէ պրն Յովհաննիսեանը ներկայացրել է իր անձնական կարծիքը, բայց, այնուհանդերձ, դա թերեւս այդպէս չի ընկալուում, քանի որ նա Ազգային Ժողովի արտաքին յարաբերութիւնների բազմակուսակցական յանձնախմբի նախագահն է: Ուստի հաւանաբար պէտք է հաշուի առնէր խորհրդարանում առկայ տրամադրութիւններն ու մօտեցումները այդ խնդրի շուրջ:

1997ի առաջարկութիւնների մասին թէզերը նորից հրապարակ նետելը եւ քննարկելը, իմ կարծիքով, պարտուողական տրամադրութեան արտայայտութիւն է: Որովհետեւ 2000ին հետ տարբերութիւնն ակնյայտ է: Այն ժամանակ մեզ առաջարկուում էր յետ վերադարձնել ազատագրուած տարածքները Ադրբէյջանին, որից յետոյ միայն, ի կամս Ադրբէյջանի ղեկավարութեան, պէտք է նստէինք բանակցութիւնների սեղանի շուրջ եւ փորձէինք Լեռնային Ղարաբաղի համար ինչ-որ կարգավիճակ որոշել: Ըստ որում, չկար ոչ մի երաշխիք, որ ազատագրուած տարածքները վերադարձնելուց յետոյ Ադրբէյջանի ղեկավարութիւնը առհասարակ կը նստի բանակցութիւնների սեղանի շուրջ:

Մեր կարծիքով, Արցախը պէտք է ճանաչուի իրրեւ անկախ պետութիւն: Որոշ տարածքների շուրջ հարցի քննարկումը թոյլատրելի է միայն Լեռնային Ղարաբաղի անկախ կարգավիճակի ամրագրումից յետոյ: Նշեմ անեւ, որ կարիք չկայ Ղարաբաղի հարցով պայմանաւորել Հայաստանի տնտեսական խնդիրների լուծումն այն առումով, թէ կարգաւորումից յետոյ լինելու է ներդրումների հոսք, տնտեսական աշխուժացում: Յանկացած պահի կովկասեան շրջանում կարող է տեղի ունենալ իրադրութեան փոփոխութիւն, որ անկախ Ղարաբաղի հարցի առկայութիւնից, կ'արգելակի տնտեսական ծրագրերը: Այդ պատճառով էլ մենք խնդրին պէտք է մօտենանք իրատեսօրէն: Այն, ինչ ձեռք է բերուել առաջին հերթին Արցախի հայութեան, ինչպէս նաեւ ողջ հայ ժողովրդի պայքարով, պէտք է ամրագրուի, որից յետոյ հնարաւոր են բանակցութիւններ մնացած խնդիրների շուրջ:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
Ազգային Ժողովի պատգամաւոր, Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցութեան (ՀՀԿ) եւ «Միասնութիւն» խորհրդարանական խմբակցութեան նախագահ

- Յաւօք սրտի, անձամբ չեմ լսել պրն Յովհաննիսեանի ելոյթը: Եթէ նման տեսակէտ է արտայայտուել, հաւանաբար իր անձնական կարծիքն է եւ ես չեմ կիսում այդ մօտեցումը: Որովհետեւ, երբ 1997ի Սեպտեմբերին Հանրապետութեան նախկին նախագահի կողմից կարգաւորման «փուլային» տարբերակը լայն քննարկման դրուեց, ՀՀԿն իր յստակ դիրքորոշումն արտայայտեց եւ այն առ այսօր չի փոխուել: Այդ ժամանակներից անցել է 2 տարի, ուստի նախկին վիճակին եւ այն ժամանակին քննարկուող տարբերակին այլեւս վերադարձ լինել չի կարող:

Երբ խօսքը գնում է Ղարաբաղի հարցում գիջումների մասին, ՀՀԿ դիրքորոշումն այն է, որ ինչպէս Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի, այնպէս էլ Հայաստանի ու Ղարաբաղի անվտանգութեան խնդիրները պէտք է համայիր լուծուեն: Այսինքն՝ մենք կողմ ենք հիմնախնդրի փաթեթային լուծման: Հասկանալի է, որ հարցի վերջնականապէս չկարգաւորուած լինելը բարդութիւններ է ստեղծում թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ շրջանի համար: Սակայն Հայաստանն ու Արցախը ինչ-որ չափով իրենց խնդիրը լուծել են եւ միայն մենք չէ, որ պիտի շահագրգռուած լինենք բանակցութիւններով: Նման դիրքորոշում պէտք է դրսեւորի Ադրբէյջանը, ինչպէս նաեւ շրջանում շահեր ունեցող ուրիշ պետութիւններ:

Մինչեւ անգամ, եթէ առաջարկուում են տարածքների փոխանակման թէկուզ տեսական տարբերակներ, ՀՀԿն դէմ է դրան: Հայաստանի տարածքից նոյնիսկ 1 քմ. սմ. հող անգամ չի կարող գիջուել անգամ միլիոնների դիմաց: Արիւնը եւ հողը չեն վաճառուում:

Ի հարկէ, Հայաստանը պէտք է մասնակցի բանակցութիւններին, որպէսզի չմեկուսանայ ընդհանուր գործընթացից: Եւ եթէ Հայաստանի ու Ադրբէյջանի նախագահները կամ Մինսքի խումբը կարողանան ձեւաւորել հակամարտութեան կարգաւորման ընդունելի տարբերակ, այն պէտք է դրուի լայն հասարակական քննարկման: Ի վերջոյ, Արցախի հարցի լուծումը մէկ անձից կամ կուսակցութիւնից չի կախուած: 1988ին այն ժողովրդի կողմից է բարձրացուել եւ նոյն կերպ էլ պիտի լուծում ստանայ:

Յ.Գ.- Այնուամենայնիւ, Ազգային Ժողովի արտաքին յարաբերութիւնների յանձնախմբի նախագահի դիրքորոշումը տարօրինակ է: Առաւել եւս հիմա՝ իշխանափոխութիւնից երկու տարի անց: Եւ, բնականաբար, հարց է առաջանում, եթէ պրն Յովհաննիսեանն այդքան լաւ գիտէր 1997ի առաջարկուող «փուլային» կարգաւորման տարբերակի առաւելութիւնները, ապա ինչո՞ւ նոյնքան սկզբունքային կեցուածքով չպաշտպանեց դրանք նոյն տարուան աշնանը եւ 1998ի իշխանափոխութեան շրջանում: Չէ՞ որ այն ժամանակուան մեծամասնութեանը, այսինքն՝ «Երկրապահ» խմբին յարելու փոխարէն կարող էր Բ. Արարքցեանի, Ա. Սահակեանի, Կ. Ռուբինեանի եւ այլոց օրինակով հրաժարական տալ Կոտայքի մարզպետի գրաղեցրած պաշտօնից եւ «փուլային» տարբերակի առաւելութիւնները այսօր մեկնաբանել, ասենք, «Արմատ» հասարակական կազմակերպութեան սեմինարների ժամանակ: Եւ, այնուամենայնիւ, ինչո՞ւ:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ ԱՆՀԱՒԱՏ Է, ԻՆՉՊԷՍ ԵՐԲԵՔ

Նախապէս հաղորդած էինք, թէ Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան 28 Փետրուարին ստորագրած հրամանագիրով մը կառավարութեան մէջ կատարեց կարգ մը փոփոխութիւններ:

«Հայոց Աշխարհ» թերթը հայրենի ժողովուրդին կարծիքը ուզեց իմանալ վերոյիշեալ երեւոյթներուն գծով: Տարբեր ընկերային խաւերէ եկած մարդոց կարծիքները կը հանդիպէին միեւնոյն կէտին վրայ. մարդիկ այլեւս հաւատք չունին որեւէ փոփոխութեան նկատմամբ...

Ստորեւ կու տանք հայրենի ժողովուրդին տարբեր խաւերու ներկայացուցիչներուն խօսքերը:

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ

Հայաստանում արդէն ոչ մի բանի չեմ հաւատում: Այդպիսի անակնկալներ այնքան շուտ-շուտ են լինում: Կարճ ասեմ մեր իշխանութիւնները սիրողական են, մեր ազգը սիրողական է: Ցաւալի է, որ արհեստավարժութիւնը ոչ մի ասպարէզում գոյութիւն չունի: Ես ոչ ԱԺՄից եմ լաւ բան սպասում, ոչ էլ Համայնավար կուսակցութիւնից: Բոլորն էլ նոյն սանրի կտաւն են:

Վ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ
Նախկին վարորդ, այժմ թոշակառու

Ամէն ինչ կեղծ է, մարդկանց թող աշխատանք տան, գնան աշխատեն: Թէ չէ բոլորը միայն աթոռի կռիւ են անում: Ինձ ինչ, ժողովրդին ինչ:

ԱՍԵԱ ՂԱՋԱՐԵԱՆ
Կենսաբանութեան ուսուցիչ, թոշակառու

Ես ոչ մի սպասելիք չունեմ. առ այսօր չեմ ունեցել, յետոյ էլ չեմ ունենայ: Գտնում եմ, որ առաջին անգամ պատմութեան մէջ Հայաստանը կանգնած է կործանման եզրին: Աւելին. նոյնիսկ կիսով չափ կործանուել է: Այնտեղ, ուր մի բուռ մարդիկ միլիոնների են տիրանում, իսկ մնացած մասը կործանուում է տներում, որոշներն էլ իրենց կաշին փրկելով փախչում են, ոչ մի լաւ բանի յոյս ունենալ հնարաւոր չի: Տէր Պետրոսեանն իր աւազակախմբով այնպիսի ծայրայեղ քարուքանդ արեց երկիրը, որ հիմա ցանկութեան դէպքում էլ չեն կարող ուղղել: Թէպէտ ցանկացողներ էլ չկան: Ամէն մէկը բերում է իր կամայականութիւնը, իր հաւանականութիւնները: Ում խելքին ինչ փչում, անում է: Լուսաւորութեան նախարարութիւնը կրթութեան համակարգին միացրին: Տարին մի նախարար ենք փոխում, որոնց ողջ գործունէութիւնն ուղղուած է միայն ընդունելութեան քննութիւններին, մինչդեռ աղէտի գօտում, սահմանամերձ շրջաններում դպրոցների նիւթական հիմքը քայքայւում է, եւ շատ կրթօճախներ կանգնած են աղէտ բերելու վտանգի առջեւ: Վաղը, միւս օրը կարող է երեխաներն եւ ուսուցիչները մնան փլատակների տակ:

ԷՄՄԱ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ
Բուժաշխատող

Ոչ մէկին չեմ հաւատում: Ոչ մեռածների, ոչ ողջերի մէջ չկայ այնպիսի մէկը, որ հայրենիքի, ազգի հանդէպ սրտացաւ լինի: Մեր ժողովուրդն ամենացածր մակարդակն ունի: Նրանցից շատերի կարծիքով, խեղճերի ու կարիքաւորների հանդէպ ամէն ինչ կարելի է անել. ոտնահարել նրանց իրաւունքները, նսեմացնել, բայց ոեւէ բարձրը պաշտօնեայի, որը մեզ նման հազարաւորներին թալանելով իր սերունդների կեանքն ու կայքն է ապահովել, չի կարելի դիպչել: Եթէ անգամ սրանք ժողովրդին կոտորում են, բայց աթոռ ունեն, ուրեմն անձեռնմխելի են: Այսօր ինքնասպանների տոկոսը գնալով մեծանում է, մարդիկ այլ ելք չեն գտնում: Այս պահին ես էլ փակուղու առջեւ եմ կանգնած: Ապրել հնարաւոր չի:

Կայ երեք ելք. մուրացկանութիւն չեմ կարող, գողութիւն նոյնպէս. առեւտուր նոյնպէս: Ի՞նչպէս ապրեմ: Միակ ելքը հանրապետութիւնը թողնելն է, որը գումարների հետ է կապուած: Ասացէք խնդրեմ, մի օր էլ ես չե՞մ կանգնի ինքնասպանութեան փաստի առաջ: Այսօր դեռ իմ մէջ ինքնապահպանութեան բնազդը գործում է, բայց մի օր կը գայ, երբ ողջ միջոցները սպառուած կը լինեն: Ո՞ւմ է սա հետաքրքրում, կառավարութե՞նը, նախարարների՞ն, թէ՞ քաղաքական գործիչներին:

ՀՄԱՅԵԱԿ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
«Անտառային բարիքներ» խանութի աշխատակից

Այնքան են խաբել ժողովրդին, որ վերջինս ոչ մէկի չի վստահում: Վազգէնից ու Դեմիրճեանից էլի մի բան սպասում էինք, մնացածներից ոչինչ: Բոլորի հոգեբանութեան մէջ միայն անձնական շահն է:

ԱՆՆԱ ՄԿՐՏՉԵԱՆ, ԹԱԳՈՒՀԻ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
Պրիւսով Հիմնարկի ուսանողուհիներ

Ոչ մի կառավարութեան էլ չենք հաւատում: Ոչ նախկիններին, ոչ էլ նորերին: Ուղղակի չենք ուզում խորանալ քաղաքականութեան մէջ, որովհետեւ անիմաստ է:

ԼԱՈՒՐԱ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ
Նախկին գիտաշխատող, այժմ գործազուրկ

Ոչ մի սպասելիք չունեմ: Նախարարութիւններ են միացնում, նախարարութիւններ բաժանում, ո՞րն է իմաստը: Շարունակ ասում են պիտծէ չկայ, պիտծէն աղքատիկ է. բայց իւրաքանչիւր խեղկատակութեան համար միլիոններ են հանում: Որտեղի՞ց է դուրս գալիս, անյայտ է: Մարդիկ իրենց մեծարելու, իրենց գոյութիւն չունեցող հեղինակութեան համար նորից դատարկ պիտծէն են դատարկում: Բայց երբ ժողովուրդը կոտորուում է, ոչ մէկի պէտքը չի: Սա երկիր չի. մենք ասորիներից վատ վիճակում կը յայտնուենք:

«ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏԻ ՕՐ»ՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 27 Փետրուար 2000ին, կէսօրէ ետք ժամը 5:00ին Պուրճ Համուտի Յակոբ Տէր Մելքոնեան թատերասրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Հայ Սկաւտի Օր»ուան տօնակատարութիւնը, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Սկաւտական Խորհուրդի:

Հանդիսութեան ներկայ էին Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան, Պուրճ Համուտի քաղաքապետի ներկայացուցիչը, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ եւ հրաւիրեալներու հոծ բազմութիւն մը:

Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդը խօսքի պահուն

Օրուան բանախօս Կարօ Թիւթիւնճեան

Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներէն ետք խօսք առաւ շրջանային սկաւտական խորհուրդի ընդհանուր խմբապետ Վաչէ Նաճարեան, որ շեշտեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի դերը հայրենասէր, ծառայասէր եւ յանձնառու սերունդներու դաստիարակութեան մէջ:

Ան ընդգծեց նաեւ կազմակերպութեան նպատակը, որ եղած է նկարագրի կերտում, համամարդկային գաղափարներու ջամբում եւ այլասերումի կանխարգիլում:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային վարչութեան հովանաւորութիւնը վայելող այս ձեռնարկին տեղի ունեցան զանազան մասնաճիւղերու անդամ քոյրեղբայրներու պատրաստած գեղարուեստական ելոյթներ:

Յաջորդաբար ելոյթներ ունեցան Անթիլիասի, Պուրճ Համուտի, Պէյրութի եւ Այնճարի մասնաճիւղերը:

Անթիլիաս մասնաճիւղն երկու քոյրեր հնչեցուցին Կոմիտասի «Շողեր Ձան»ը, իսկ արծուիկներն ու արենուշները ներկայացուցին «Մանողներ»ուն պարը:

Պուրճ Համուտի մասնաճիւղն արծուիկ մը մասնակցեց Միսաք Մեծարենցի «Անանուն» բանաստեղծութիւնը, իսկ գայլիկները, արիներն ու երկցները ներկայացուցին սկաւտական բուրգեր:

Պէյրութ մասնաճիւղի արենուշները ելոյթ ունեցան խմբային երկու երգերով՝ «Երգ Բարեկամութեան» եւ «Heal The World»:

«Մասուն» պարով հանդէս եկան Այնճարի արծուիկները, ինչպէս նաեւ «Կոնցերթինօ» եւ «Sonade 2» երաժշտական կտորներով ներկայացաւ ջութակահար սկաւտը:

Ապա խօսք առաւ օրուան բանախօս Կարօ Թիւթիւնճեան, որ նշեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութիւնը՝ եղեռնի որբերը եւ նոր սերունդները համախմբելու մէջ:

Ան ընդգծեց նաեւ կազմակերպութեան դերակատարութիւնը սերունդներու հայեցի դաստիարակութեան եւ ազգային պարտականութեան գիտակցութեան մէջ: Բանախօսը յիշեց, թէ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը ազգային կառոյց է եւ պատրաստ է դիմագրաւելու բոլոր դժուարութիւնները՝ հասնելու համար իր իտէալին՝ «Բարձրացիր բարձրացուր»ին:

Խօսքը ուղղելով սկաւտներուն՝ դասախօսը անոնց պատուիրեց, որ չըլլան անտարբեր, այլ՝ հայրենասիրութեամբ ջանան կերտել փայլուն ապագայ մը, միշտ ձգտելով Ազատ, Անկախ, Միացեալ Հայաստանին:

Պատմական եւ կրօնական զանազան օրինակներէ ետք բանախօսը յիշեց Հ.Մ.Ը.Մ.ական այն երիտասարդները, որոնք իրենց կեանքը նուիրեցին արցախեան ազատագրական պայքարին, եւ շեշտեց ամրողջական հայութեամբ ամրողջական Հայաստան մը կերտելու վեհ գաղափարը:

Բանախօսութեան յաջորդեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ իր զանազան մասնաճիւղերու հիմնադրման, կատարած աշխատանքներուն եւ կազմակերպած համահայկական, բանակցումներուն մասին մանրամասն ժամանակագրութեան ներկայացում՝ սահիներու ընկերակցութեամբ:

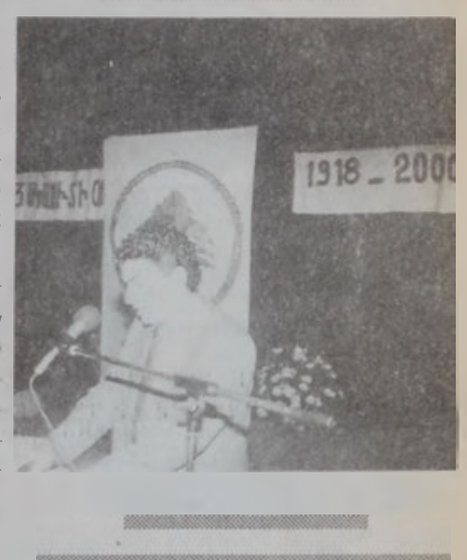

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային վարչութեան անունով կը խօսի Ռաֆֆի Կէօվօղլանեան:

Ժամանակագրութենէն ետք շեփորախումբը հնչեցուց Արա Գէորգեանի նուագներէն «Արցախ»ը, որմէ ետք շրջանային վարչութեան անունով Ռաֆֆի Կէօվօղլանեան կատարեց փակման խօսքը: Ան անդրադարձաւ կազմակերպութեան նշանարանին «Բարձրացիր բարձրացուր» եւ շնորհաւորեց ձեռնարկը կազմակերպած Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաւտները եւ սկաւտ խորհուրդը:

Վաչէ Նաճարեան կը փոխանցէ Շրջ. Սկաւտ Խորհուրդի խօսքը

Հանդիսութեան աւարտին Գեղամ եպս. Խաչերեան ներկաներուն փոխանցեց իր սրտի խօսքը՝ կեդրոնանալով դաստիարակուած սերունդներ թրծելու Հ.Մ.Ը.Մ.ի պարտականութեան վրայ: Ան նշեց նաեւ այս կազմակերպութեան անհրաժեշտութիւնը՝ հայութեան կեանքին եւ սփիւռքի մէջ գոյատեւելու կարիքներուն մէջ:

«Յառաջ նահատակ» քայլերգէն ետք առաջնորդը ձեռնարկը փակեց պահպանիչով:

Ներկաներէն պատկեր մը

ՀԱՅ - ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀՈԼՈՎՈՅԹԻՆ ԸՆԴՄԷՋԷՆ

Հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ իւրայատուկ տեղ ու դեր ունին հայ -արաբական բազմապիսի եւ բազմաբնոյթ յարաբերութիւնները, որոնք կ'երթան մինչեւ նախաքրիստոնէական դարեր, Մեծն Տիգրանի ժամանակները, եւ որոնք աւելի սերտացան Հայաստանի վրայ արաբական տիրապետութեան ժամանակներէն՝ Է. - Թ. դարերէն սկսեալ, եւ այնուհետեւ հայերու ու արաբներու միջեւ յարաբերութիւնները շարունակուեցան անընդմիջաբար, հասնելով մինչեւ մեր օրերը:

Հայ - արաբական յարաբերութիւնները իւրայատուկ բնոյթ ունին նաեւ այն իմաստով, որ Հայաստանի վրայ իրենց մօտաւորապէս երկդարեան տիրապետութեան ժամանակաշրջանին եւ հետագայ դարերուն արաբներ իրենց անջնջելի կնիքը դրին հայ ժողովուրդի մտածողութեան եւ աշխարհահայեացքին վրայ եւ փոխադարձաբար հայերը՝ արաբ ժողովուրդի պատմութեան եւ մշակոյթին մէջ:

Եգիպտոսի Սոհակ շրջանի հայկական հնադարեան Ճերմակ վանքի խորանին հայերէն արձանագրութիւնը:

Հայերը մեծ եւ մեծանուն դէմքեր տուին արաբ ժողովուրդին, արաբական պետութիւններուն ու տարբեր հարստութիւններու՝ սկսելով իսլամութեան առաջին դարերէն: Այսպէս, արաբական արշաւանքներու առաջին ժամանակաշրջանին, իսլամացած հայ զօրավարը՝ Վարդան Եգիպտոսը գրաւող արաբական բանակին դրօշակիրը եւ ընդհանուր հրամանատար Ամրուլ Ասի զօրավարին աջակիցը եղաւ եւ նակատագրական դեր ունեցաւ Եգիպտոսի արաբացման մէջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՐԱԲՆԵՐՈՒ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻՆ

Արաբներ, իսլամութեան ծնունդէն ետք, Ապու Պեքիր, Օմար եւ Օսման խալիֆաներուն օրով, 632էն սկսեալ եւ յաջորդող տասնամեակներուն նուաճեցին Պաղեստինը, Ասորիքը, Միջագետքը, Եգիպտոսն ու Պարսկաստանը: Անոնք առաջին անգամ Հայաստան ներխուժեցին 640ին, 652ին նայոց իշխան Թէոդորոս Ռըշտունիի եւ Մուաւիա խալիֆային միջեւ կնքուած դաշինքով Հայաստան նկատուեցաւ խալիֆայութեան հպատակ պետութիւն: 701ին խալիֆայութեան կազմէն ներս կազմուեցաւ Արմինիա նահանգը, որ կ'ընդգրկէր Հայաստանը, Վիրքն ու Աղուանքը, իբրեւ մայրաքաղաք ունենալով Դուինը, ուր կը նստէր խալիֆային կողմէ նշանակուած կառավարիչը՝ ոստիկանը:

Անազաներու Ֆիտաան աշիրէթի պետ Ալի պըն Ահմատ Հաֆէզ, որ իր ցեղախումբին հետ ապաստան եւ ասպնջականութիւն տուաւ գաղթական հայութեան:

Այս ժամանակաշրջանին արաբական տարբեր ցեղախումբեր իրենց օրրան արաբական անապատները ձգելով գաղթեցին եւ Հայաստանի ու յարակից երկրամասերուն մէջ բնակութիւն հաստատեցին. իրենց բնական շրջաններուն մէջ անոնք իշխանութիւններ հաստատեցին, որոնք մեծ դեր ունեցան Հայաստանի, ինչպէս նաեւ շրջակայ երկրամասերու պատմութեան մէջ:

Յիշենք, որ արաբական ընդարձակածաւալ խալիֆայութեան մէջ միայն Արմինիայի ոստիկանութիւնն էր, որ քրիստոնեայ նկարագիր ունէր, մինչդեռ միւս բոլոր երկրամասերուն վրայ, ուր արաբներ տիրապետութիւն հաստատեցին իսլամութիւնը արագօրէն տարածեցին. զրադաշտական Պարսկաստանը, քրիստոնեայ Եգիպտոսը եւ այլն արագօրէն կորսնցուցին իրենց աւանդական դիմագիծը եւ մեծ մասամբ իսլամացան, իսկ մնացեալ քրիստոնեաները եւ ոչ իսլամ միւս փոքրամասնութիւնները մնացին իբրեւ կրօնական փոքր համայնքներ: Հայաստան ոչ միայն պահեց իր քրիստոնեայ դիմագիծը, ոչ միայն բռնի կրօնափոխութիւն չեղաւ, այլ հայոց կաթողիկոսը խալիֆայութեան կազմէն ներս կը մնար հոգեւոր, ազգային եւ քաղաքական կարեւոր դէմք, իսկ հայ նախարարական տուները կը պահէին իրենց աւանդական ուժն ու հեղինակութիւնը, ամրոցները, զօրքերը եւ կենսատարածքները:

Իսլամութեան տարածման եւ արաբական առաջին նուաճումներու տարիներէն Պաքր մեծ ցեղախումբը եւ մանաւանդ անոր Շայպան հատուածը մեծապէս նպաստեց խալիֆայութեան զինուորական յառաջխաղացքին. այնուհետեւ անոնք Ամիդի շրջակայքը բնակութիւն հաստատեցին եւ տիրեցին հայկական Աղձնիք նահանգին: Այնուհետեւ, Պաքր ցեղին անունով Ամիդ քաղաքը կոչուեցաւ Տիար Պաքր (Տիարպեքիր):

Պաքրներու Շայպանի հատուածը այսպէսով ամիրայութիւն հաստատեց Աղձնիքի եւ վերին Միջագետքի մէջ. Շայպանիներէն քանի մը ամիրաներ Արմինիայի ոստիկան եղան. անոնցմէ յիշենք Եզիտ իպն Մազիատ իպն Զաւիտա Շայպանի, Ուալիտ իպն Թարիպ Շայպանի, Ասատ իպն Եզիտ իպն Մազիատ, Խալէտ իպն Եզիտ եւ Մուհամմատ իպն Խալէտ:

Հարուն ալ Ռաշիտ խալիֆային օրով (786 -809), Հայաստանի մէջ Բիւզանդիոնի դէմ սահմանային գօտի ստեղծելու եւ հայ նախարարութիւնները տկարացնելու նպատակով, արաբ ոստիկաններու աջակցութեամբ Սուլայմ ցեղախումբը Հարք եւ Ապահունիք գաւառներուն մէջ բնակութիւն հաստատեց: Անոնք գործօն մասնակցութիւն բերին Մեծ Հայքի արեւմտեան նահանգներուն մէջ Բիւզանդիոնի դէմ մղուած իրերայաջորդ կռիւներուն: Այնուհետեւ Եզիդ իպն Ուսայտ Սուլայմի Արմինիայի կառավարիչ դարձաւ, որմէ ետք այդ պաշտօնը որոշ ժամանակ անոր սերունդներուն սեփականութիւնը դարձաւ: Սուլայմի ոստիկանները նպաստեցին Հայաստանի մէջ արաբ տարրի զօրացման:

Հայաստանի տարբեր գաւառներուն մէջ կը թափառէին Զանֆեանները, որոնք որոշ ժամանակ զինուորական մեծ ուժ կը ներկայացնէին եւ բազմաթիւ կռիւներ մղեցին Աշոտ Մսակերի, դուինցիներուն եւ սպարապետ Շապուհ Բագրատունիի դէմ:

Տուրուբերանի Աղիովիտ գաւառին մէջ բնակութիւն հաստատեց եւ հոն ամիրայութիւն հիմնեց Ութմանիկ ցեղախումբը: Արզնիի եւ Բաղէշի մէջ ստեղծուեցաւ Զուրարիկներու ամիրայութիւնը:

Բուղայի արշաւանքներուն ժամանակ (852 - 855) արաբական ցեղախումբերու նոր հոսք սկսաւ դէպի Հայաստան, իսկ նախապէս հոն հաստատուած ցեղախումբերը աւելի ամրապնդեցին իրենց դիրքը:

Բագրատունեաց թագաւորութեան կազմաւորումէն ետք (885) ամէնէն աւելի ազդեցիկ դարձան Սուլայմ ցեղախումբի Մանազկերտի ամիրայական տունը՝ Կայսիկները, որոնք Ապահունիքի եւ Հարքի մէջ ամիրայութիւն ստեղծեցին: Կայսիկներու ամիրայութիւնը գոյատեւեց մինչեւ 964:

Այնուհետեւ, Ժ. դարուն հիւսիսային Միջագետքի մէջ իշխանութիւն հաստատեցին Համտանիները, որոնք ասորիքի, Աղձնիքի եւ յարակից երկրամասերուն. Ժ դարու վերջաւորութեան եւ ԺԱ. դարուն սկիզբը ստեղծուեցաւ Մարուանեաններու ամիրայութիւնը, որ իր կազմին մէջ առաւ Աղձնիքը, Վանայ լիճին հիւսիսային եւ արեւմտեան գաւառները եւ Խլաթը: 1021ին Դուինի մէջ հաստատուեցաւ Շատտատեաններուն ամիրայութիւնը, որ գոյատեւեց մինչեւ 1130:

Արաբական ամիրայութիւնները Հայաստանի մէջ գոյատեւեցին մինչեւ սելճուք-թրքական արշաւանքները, որմէ ետք աստիճանաբար անշքացան եւ անոնց յաջորդեցին քրտական ու սելճուքեան տարբեր ամիրայութիւններ:

ՀԱՅԵՐԸ ՏԻՐԱԿԱՆ ՈՒԺ ՖԱԹԻՄԱԿԱՆ ՀԱԲՍՏՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻՆ

Հայ - արաբական յարաբերութիւնները նոր բնոյթ ստացան Ֆաթիմական հարստութեան շրջանին, երբ կարեւոր թիւով հայեր բարձրագոյն դիրքերու տիրացան եւ անոնցմէ ոմանք պետութեան գլխաւոր ուժը եւ ղեկավարները դարձան:

Աղեքսանդրիոյ Սիուֆի շրջանի հայոց Ս. Թարգմանչաց մատուռը:

Ֆաթիմական հարստութիւնը իր անունը ստացած էր Մուհամմատ մարգարէի դստեր՝ Ֆաթիմայի անունէն, որմէ իրենք զիրենք սերած կը նկատէին ֆաթիմականները. անոնք 909ին պետութիւն հիմնեցին, որ կ'ընդգրկէր Եգիպտոսը, Լիպիան, Մաղրէպը, Արաբական թերակղզին արեւմուտքը՝ Հիճազը եւ Ասիրը, Պաղեստինը, Լիբանանը եւ Սուրիոյ արեւմուտքը, իբրեւ մայրաքաղաք ունենալով Գահիրէն:

Ֆաթիմական պետութեան մէջ հայազգի առաջին մեծ ղեկավարը եղաւ Էմիր Ճիւյուշ Պատր ալ Ճամալի. ան նախապէս իսլամացուած հոր մըն է, որ յաջողեցաւ խալիֆայէն աւելի հեղինակութիւն ձեռք ձգել եւ 1063էն 1094, մինչեւ իր մահը ինքնիշխան կերպով վարեց ամբողջ երկիրը: Անոր յաջորդեց զաւակը Աֆտալ Շահընշահ պըն Պատր ալ Ճամալի, որ զարկ տուաւ երկրի տնտեսութեան, շենցուց գիւղերն ու քաղաքները եւ վերակազմեց բանակը. ան անսահման հարստութեան տէր եւ մեծ բարերար եղած է՝ օգնելով բոլորին:

Աֆտալի զաւակը՝ Ահմատ պըն Աֆտալ բանտարկեց Հաֆիզ խալիֆան եւ պետութեան բացարձակ տէրը եղաւ. ան նոյնիսկ մտածեց սպանել խալիֆան եւ ինքզինք խալիֆա հռչակել, բայց յետոյ զգուշացաւ այդ յանդուգն քայլէն:

Պահրամ Արմանի (Վահրամ Պահլաւունի) 1135էն 1141 Ֆաթիմական պետութեան հակատագիրը վարող վեզիրն էր. ան Գրիգոր Բ. Վկայասէր կաթողիկոսին քեռորդին էր եւ հօրեղբայրը՝ Ներսէս Շնորհալի կաթողիկոսին: Ան մեծ թիւով հայեր Կիլիկիայէն Եգիպտոս տարաւ եւ մօտաւորապէս երկու հազար հայեր պետական պաշտօններու գլուխ զետեղեց:

Ֆաթիմական պետութեան հայ ականաւոր դէմքերէն յիշենք նաեւ Թալայը պըն Ռուզզիք, որ մեծ վեզիր եղած է, Պատր պըն Ռուզզիք, Ռուզզիք պըն Սալէհ եւ այլք:

ԱՅՈՒՂԵԱՆՆԵՐՈՒ ՂԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԻՆ ՄԷՋ

Ատըտ խալիֆայի մահէն ետք, 1171ին, վերջ տուաւ Ֆաթիմական հարստութիւնը, եւ իշխանութիւնը անցաւ ծագումով քիւրտ սուլթան Սալահէտտին Այուպիի, որ եղաւ հիմնադիրը Այուպեան հարստութեան: Իբրեւ Ֆաթիմական տան կողմնակիցներ՝ հայերը հալածանքի ենթարկուեցան եւ պաշտօններէն արտաքսուեցան, իսկ հայկական զօրաբանակը ցրուեցաւ:

Հակառակայնիրողութեան, սակայն, Այուպեան շրջանին եւս հայեր ականաւոր դէմքեր տուին: Յիշենք, օրինակ, Էմիր Գարագուշ ալ Ասատի, որ մեծ հարտարապետ եղած է եւ անոր հարտարապետական մեծագործութիւններուն հետքերը մինչեւ այսօր կը մնան Եգիպտոսի մէջ: Ան սուլթան Սալահէտտին Այուպիի օրով շինութիւններու պետ եղած է եւ միայն Գահիրէի եւ անոր Կիզէ արուարձանին միջեւ քառասունէ աւելի կամուրջներ շինած է:

ՄԵՄԼՈՒՔՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Մեմլուքներու հարստութեան ժամանակաշրջանին հայ - արաբական յարաբերութիւնները աւելի սերտ բնոյթ ստացան: Մեմլուքները Ֆաթիմականներու շրջանին գերի զինուորներէ կազմուած զօրաբանակներ էին, որոնց մէջ կային հայեր, մաղրէպցիներ, սուտանցիներ, թուրքեր, քիւրտեր, չերքէզներ եւ այլն, եւ որոնք պետութեան զինուորական ուժը կը կազմէին:

Մեմլուքները 1250ին ձեռք առին իշխանութիւնը եւ հզօր պետութիւն հիմնեցին, որ կ'ընդգրկէր Եգիպտոսը. Պաղեստինը, Լիբանանը եւ Սուրիան:

Մեմլուքներու տիրապետութեան ժամանակաշրջանին (1250էն 1517) առնուազն տասհազար հայեր զինուորագրուեցան մեմլուքներու դրօշին տակ: Նորագիր զինուորը նախ կ'իսլամացուէր եւ ապա մարզուելէ եւ որոշ տարիքի մը հասնելէ ետք կ'անցնէր պետական պաշտօնի գլուխը, մինչեւ որ աստիճանական բարձրացումով բարձր դիրքերու կը հասնէր եւ նոյնիսկ արքայական գահին կրնար տիրանալ: Մեմլուք 22 գահակալներէն երկուքը՝ Խոշգատէմ եւ Թամարպուղա ծագումով ռումի (քրիստոնեայ) էին, հաւանաբար՝ հայ:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸՆ ԵՏՔ ՀԱՅԵՐՆ ՈՒ ԱՐԱԲՆԵՐԸ ՔԱԽՏԱԿԻՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐ

Օսմանցիք 1516ին գրաւեցին Սուրիան եւ Միջագետքը, 1517ին՝ Եգիպտոսը, եւ այսպէսով արաբները, ինչպէս նաեւ հայերը, ինկան օսմանեան լուծին տակ. օսմանեան տիրապետութեան ժամանակաշրջանը արաբական մշակոյթի եւ քաղաքականութեան պատմութեան մէջ արձանագրուածն է իբրեւ «անկումի, նահանջի եւ ամլութեան տարիներ» (ինհիթաթ). այս իմաստով բազմաթիւ զուգահեռներ կարելի է գծել հայ եւ արաբ ժողովուրդներու պատմութեանց միջեւ:

Եգիպտոսի մէջ նախարարական պաշտօններ վարած Տիգրան փաշա Տ'Ապրօ (1846 - 1904):

Եւ վերջապէս, Ա. Աշխարհամարտի տարիներուն, Հայկական Ցեղասպանութեան օրերուն, Թուրքիա սով ու կախաղան «բաշխեց» նաեւ արաբ ժողովուրդին. համատարած սովի, թշուառութեան, չարդի, բռնագաղթի ու արհաւիրքի այդ օրերուն միայն արաբներն էին, որոնք ապաստան, ասպնջականութիւն, անունդ եւ ապահովութիւն տուին հայերուն, պաշտպանեցին զանոնք եւ փրկեցին վերջնական բնաջնջումէ: Բազմաթիւ հայ աղջիկներ ու այրիներ արաբներու հետ ամուսնացան, մեծ թիւով հայեր մնացին նաեւ արաբ տարբեր ցեղախումբերու մօտ: Թէեւ հետագային անոնք վերադարձան իրենց ազգային ակունքներուն, բայց ոմանք ալ մնացին: Իբրեւ օրինակ յիշենք հետեւեալը. սուրիական (եւ ամբողջ արաբական) անապատի ամէնէն մեծ ցեղախումբը նկատուող Անազաները ամէնէն աւելի ականատես եղան հայկական արհաւիրքներուն, մեծ թիւով հայեր պատսպարեցին իրենց վրաններուն տակ ու փրկեցին զանոնք. 1979ին հրատարակուած Անազաներու Ռուալլա աշիրէթի պատմութեան գիրքին մէջ յիշուած է, որ քանի մը հարիւր հազար հաշուող Ռուալլաներուն մօտաւորապէս հինգ առ հարիւրը «գերիներէ» բաղկացած է. գիրքը կը բացատրէ, որ «գերի» բնորոշումը կը տրուի իրենց աշիրէթին մէջ մտած ծագումով օտարներուն՝ հայերուն, չերքէզներուն եւ սեւերուն:

Սուրիոյ անապատին խորերը:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

«ԱԶԴԱԿ»ի ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. - 258526, 260115 եւ 241274:

Կանչական

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԶՈՅԳԵՐՈՒ ՅԱՐԱՏԵՒՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Ընկերաբաններու եւ հոգեբաններու կարծիքով, հրաշք միջոցներ չկան զոյգերու յարատեւութեան համար, այլ կան որոշ կանոններ, որոնք կիրարկուելու պարագային կարեւոր համեմատութեամբ կ'օգնեն, որ զոյգերը գոյատեւեն հակառակ կեանքին յարուցած զանազան դժուարութիւններուն:

ԱԻԵԼ ԶՈՅԳԻ ԳԱՂԱՓԱՐԸ

Շատ մը զոյգեր կը բաժնուին, քանի որ համոզուած չեն զոյգի գաղափարին. անոնք կը մտածեն, որ իրենց սէրը ժամանակաւոր է, եւ թէ զոյգի կեանքը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ բանտի տեսակ մը:

Կը յարատեւեն այն զոյգերը, որոնք սկիզբէն ընտրութիւն մը կատարած են եւ կը ջանան հաւատարիմ մնալ անոր: Այսպէս, թերեւս սխալած չէ այն անձը, որ ըսած է. «կը նախընտրեմ կեանքի բազմաթիւ երեսներ ապրիլ նոյն կնոջ հետ, քան մէկ երեսը շատ մը կիներու հետ»:

ՆԵՐՈՂԱՄԻՏ ԸԼԼԱԼ

Կը պատահի, որ զոյգերէն մէկը յուսախաբ ընէ կամ դաւաճանէ միւսին: Նախքան դատապարտելն ու բաժնուելու որոշում կայացնելը, նախընտրելի է հարց տալ, թէ դիմացինը ինչո՞ւ այդ ընթացքը ունեցաւ, արդեօք ինք ալ սխալի կամ յանցանքի բաժին մը չունի՞ այդ բոլորին մէջ եւ արդեօք չ'արժե՞ր առիթ մը տալ կողակիցին:

ՊՁՏԻԿ ՀԱՃՈՅՔՆԵՐ ՊԱՏՃԱՌԵԼ

Բազմաթիւ ձեւեր կան դիմացինին իր սէրն ու ուշադրութիւնը զգալի դարձնելու: Զոյգ մը վարդ նուիրելը կամ անոր սիրած մէկ ճաշը պատրաստելը կամ առանց առիթի պզտիկ նուէր մը նուիրելը հաճելի ձեւեր են դիմացինին հասկցնելու, որ «թէեւ տարիները կ'անցնին, սակայն տակաւին կը սիրեմ քեզ...»: Երբեմն հաճելի են նման յիշեցումները:

ՊԱՅՔԱՐԻԼ ՄԻՕՐԻՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Միօրինակութիւնը զոյգի մը թիւ մէկ թշնամին է: Պէտք է երբեմն համեմել միօրինակ առօրեան վերջին պահուն ծրագրուած յայտագիրներով:

Երեկոյեան պատկերասփիւռին առջեւ անշարժանալու փոխարէն շարժապատկերի սրահ երթալ կամ բարեկամներ հրաւիրել գաւաթ մը խմիչքի կամ պատկերասփիւռը մարել եւ մոմի լոյսով երաժշտութիւն մտիկ ընել... կարելիութիւնները շատ են:

ԿՈՂԱԿԻՑԸ ԸՆԴՈՒՆԻԼ ԱՅՆՊԷՍ, ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ Է

Սկիզբը կողակիցը կը թուի ըլլալ աշխարհի ամէնէն կատարեալ էակը, բայց քիչ-քիչ կ'անդրադառնանք, որ ան թերութիւններ ունի: Անշուշտ կ'ուզենք սրբագրել զանոնք, բայց կարելի չէ զինք մեր պատկերացուցած կաղապարին մէջ դնել, պէտք է զինք ընդունինք այնպէս, ինչպէս որ է:

ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ

Երկխօսութիւնը շատ անհրաժեշտ է զոյգի մը գոյատեւման համար: Երկխօսութիւն ստեղծելու համար պէտք է գիտնալ դիմացինը լսել: Իսկ կարելի չէ լաւ լսել, երբ մէկ աչքով ու ականջով պատկերասփիւռին կը հետեւինք կամ երկրորդ գործով մը զբաղած ենք: Լսել, մտիկ ընել կը նշանակէ նաեւ ուշադիր հետեւիլ կողակիցին եւ անոր դէմքին արտայայտութենէն իսկ հասկնալ, որ ան բան մը ունի ըսելու:

ԹՈՂ ԵՐԵԽԱՆԵՐԸ ԱՐԳԵԼՔ ՉԴԱՌՆԱՆ

Լաւ ծնողք ըլլալ չի նշանակեր զոյգի կեանքը զոհել զաւակներուն համար: Օրուան ընթացքին ծնողները բաւարար կը զբաղին իրենց երեխաներուն կրթական, առողջական, դաստիարակչական եւ այլ հարցերով, սակայն օրուան ընթացքին պէտք է ըլլան նաեւ պահեր, երբ զոյգերը իրենց կեանքը պէտք է ապրին:

Արդարեւ, երջանիկ ըլլալու համար երեխաները պէտք ունին զգալու, որ իրենց ծնողները ուրախ են եւ համերաշխ ու երջանիկ զոյգ մը կազմած են:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ԿԱՐՃԱՏԵՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐ

Գործի բերմամբ կամ արձակուրդի նպատակով զոյգերու միջեւ կարճատեւ բաժանումները կ'ամրապնդեն զոյգերուն կապերը: Կարգ մը զոյգեր իրենց գոյատեւումը կը վերագրեն երբեմնի բաժանումներուն:

ԸՆԴՈՒՆԻԼ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ՊԱՐՏԱԴՐԱԾ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Տարիներուն հետ սէրը կը փոխուի, անշուշտ ոչ թէ կը տկարանայ, բայց առաջին օրերու կիրքը չի մնար: Խենթ սէրը կը վերածուի հասուն, մնայուն եւ իմաստուն սիրոյ...

Հետեւաբար զիրար չմեղադրել ըսելով, որ «առաջուան պէս չես սիրեր զիս». պէտք է ձերբազատիլ այդ խաբկանքէն եւ դիմացինին մօտ փնտռել աւելի հաւասարակշռուած, բայց նաեւ աւելի հաստատուն սէրը:

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ՝ ԱՅՈ, ԲԱՅՑ ԶԳՈՒՇԱՅԷՔ ՉԱՓԱԶԱՆՑՈՒԹԵՆԷ

Անուշահոտ կրկործածենք մենք մեզի, բայց նաեւ մեր շուրջիններուն համար: Հետեւաբար ջանանք ճիշդ չափն ու քանակը գտնել եւ մեր շրջապատը չանհանգստացնել:

ԵԹԷ ՇԱՐԺՈՒՆ ԷՔ ԵՒ ՇԱՏ ԿԸ ՔԸՏՆԻՔ...

Ընկճուածութեան պարագային, նաեւ եթէ տեւաբար շարժումի մէջ էք, քրտինքը կը փոխէ կարգ մը անուշահոտերու բոյրը. հետեւաբար խուսափինք օ որ բուալէքով կամ փարֆիւմով ծածկել մեր մարմնին անախորժ հոտերը: Թելադրելի է օ որ Բոլոնիայը, որ անշուշտ երբե՛ք յոգանքը չի փոխարիներ...

Գիտնանք նաեւ, որ իւղոտ մորթերուն վրայ անուշահոտերը շուտ կը փոխեն իրենց բոյրը:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ...

Ճափոնի մէջ հագուստագիպարէն անուշահոտ կը գործածեն, որպէսզի շուրջինները չանհանգստացնեն:

Հետեւաբար ցերեկը, գործի մէջ գգուշանանք «ծանր» հոտերէ եւ կամ բաւարարուինք շատ քիչ քանակով:

Էսթէ Լոտէր հետեւեալը կ'առաջարկէ. նախ անուշահոտը օդին մէջ «փչել», ապա այդ փչուած անուշահոտին տակ կենալ եւ բաւարարուիլ ձեզի հասած քանակով...

Կրթելագրուին նաեւ հագուստներուն ներքին ծալքերուն վրայ անուշահոտ սրսկել եւ ոչ թէ մարմնին:

ԳԻՇԵՐՆԵՐԸ ԸՆՏՐԵԼ ՄԵԳՄ ԲՈՅԵՐԸ

Երեկոյեան կարելի է օ որ բուալէքը փոխարինել փարֆիւմով. բայց այս պարագային եւս պէտք է գործածենք քիչ քանակութեամբ, շուրջինները չանհանգստացնելու եւ մանաւանդ ընթրիքի սեղանին շուրջ անոնց ախորժակը չկտրելու համար...

ՀԻՆԸ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԻՆ ՓԼԻՒՇՆԵՐԸ

Երեխայ եղած ո՞ր տան մէջ *փլիւշ* չկայ:

Կարգ մը *փլիւշներ* խնամքով կը պահենք, քանի որ անոնք մեզի սիրելի անձերու յիշատակներ կը համարենք. մինչ ուրիշներ այնքան մը հինցած կ'ըլլան, որ կ'ուզենք ձերբազատիլ անոնցմէ:

Եթէ հին *փլիւշներ* ունիք, մի՛ թափէք զանոնք. այլ մկրատով մը քակեցէք անոնց յատակին գտնուող կարերը, պարպեցէք մէջի բամպակը, աւազ կամ շատ մանր խճաքար լեցուցէք մէջը եւ կրկին կարեցէք:

Ծանրացած այս *փլիւշը* կրնաք զետեղել դրան առջեւ՝ որպէսզի

ԴԵՂԱԲՈՅՍԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԸ

Բոյսերը այսօր մեծ հետաքրքրութիւն յառաջացուցած են աշխարհի զանազան երկիրներու մէջ, յատկապէս՝ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի մէջ, ուր կայ զանգուած սակայն հաստատ վերադարձ մը դէպի բնութիւնը, բնականը, բլա՛յ բոյսերու, բլա՛յ սենդեղէններու մարգելներս:

Քիմիական ձեւով պատրաստուած դեղերը չեն հակադրուիր բոյսերուն, թէեւ գիտենք, որ այդ քիմիական ձեւով պատրաստուած դեղերը խիստ ազդեցիկ են եւ տուր ապրանքներու պարագաներուն համար ալ՝ անփոխարինելի: Սակայն այդ քիմիական ազդեցիկ դեղերը ունին իրենց անբաղձալի հետեւանքները, ու բժիշկը զգուշութեան կը հրաւիրէ իր հիւանդը դեղին գործածութեան ընթացքին:

Բուժումի իրամանչիւր եղանակ ունի իր առաւելութիւնն ու թերութիւնը, եւ մարդիկ կը գիտնան ամէն միջոցի, որպէսզի հանգստանան:

Դեղերը կարելի է բաժնել երկու խումբերու.

Ա.– Հիւանդութիւնը անմիջականօրէն բուժող դեղերը, որոնք ազդեցիկ են եւ արագ արդիւնք կու տան:

Բ.– «Առողջութիւնը պահող» բուսական աշխարհի դեղաբոյսերը, որոնք կը բուժեն աւելի խորաթափանց ձեւով, դանդաղօրէն, առանց անհանոյ կողմնակի ազդեցութիւններու, մանաւանդ երբ պիտի գործածուի տեւական (*Բրոնիք*) անհանգստութիւններու պարագային:

Այսօրուան էջով նանչնանք այդ դեղաբոյսերէն մէկ քանին:

ՔԻՒՐՔԻՒՄԱ (ՀՆԴԿԱԿԱՆ ԽԱՇԽԱՇ)

Քիւրքիւմային արմատը կ'օգտագործուի: Այս բոյսը ամբողջ Ասիոյ մէջ մշակուած է շատ հին ժամանակներէն ի վեր: Զմրան կը բաղնի արմատը, կը չորցնեն, յետոյ կը կարեն մանր չափերու կամ կը փոշիացնեն: Դեղին փոշին կ'օգտագործուի հնդիկներուն *Բարրի* պատրաստութեան մէջ ու կը համեմէ Ասիոյ ժողովուրդներուն նաշերը:

Քիւրքիւմային փոշին հոչակաւոր է ախորժակը սրող իր յատկութեամբ: Չինացիք կը գործածէին զայն որովայնի ցաւերուն եւ լեղապարկի խցումին դէմ:

Վերջերս յայտնուեցաւ նաեւ անոր հակաօքսիդացումի յատկութիւնը, ուրեմն նաեւ պաշտպանող եւ կազդուրող է:

Այս բոյսը կը գտնուի նաեւ դեղահատի ձեւին տակ:

ՃԻՆՍԷՆԿ (ԱՐԱԼԵՆԻ, ԿԵԱՆՔԻ ԱՐՄԱՏԸ)

Կ'օգտագործուի հնդկական արմատը: Հազարաւոր տարիներէ մեզի հասած այս բոյսը, որ առաւօտեան կը գործածուի Զինաստանի եւ Քորէայի մէջ, իր արմատին շնորհիւ վերակոչուած է «կեանքի ծաղիկը» եւ արժանացած՝ գիտնականներու ուշադրութեան:

Արմատին մէջ գտնուող տարբերու քանակը նուազագոյնը 8 տո հարիւր պէտք է ըլլայ բարեբար ազդեցութիւն տալու համար: Բոյսին ներմակ տեսակին մէջ է, որ կը գտնենք հինսէնոգիտներու ամէնէն բարձր քանակը:

Արմատին մէջ հինսէնոգիտներէ զատ կը հանդիպին՝ «ամիտոն», Պէ. խումբի կենսանիւթեր եւ այլն...

Ճինսենկը բնդհանուր ուժականութիւն տուող բոյս մըն է: Ան կը բարձրացնէ ֆիզիքական եւ մտային կարողութիւնը, մարմինը կը տոկայ աշխատանքի ծանրութեան, յոգնութեան զգացումը կը նուազցնէ, կը նուազցնէ նաեւ մրկանային ցաւերը:

Ուսումնասիրութիւններ փաստած են, թէ ճինսենկը կը նուազցնէ հոլեսթերոլի, թրիգլիսէրիտի եւ շաքարի քանակը արեան մէջ:

ԷՔԻՆԱՍԷ (ԿԱՐՄՐԱԹԱԳ)

Դարձեալ արմատն է, որ կ'օգտագործուի:

Ճանչցուած է Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ. կարմրաթագը բաւական ուսումնասիրուած ու առատօրէն գործածուող բոյս մըն է Գերմանիոյ մէջ:

Այն անձերը, որոնք դիմադրողականութեան տկարացում կամ անբաւարարութիւն ունեցած են (հարբուխ, ապաքինումի, ժահրերու), մեծապէս օգտուած են այս բոյսին գործածութենէն: Ան ունի հակաենթիչ, հակաբորբոքային եւ մարմնակազմին պատուաստումը կամ բնական պաշտպանութիւնը բարելաւող յատկութիւններ:

Ուրեմն կարմրաթագը պէտք է գործածել որպէս կանխարգելիչ՝ ամէն ձմրան սկիզբը բորբոքումներէ զերծ պահելու համար մարմինը:

ԷՕՔԱԼԻՓԹԻՍ (ԽԻԺԱԾԱՌ, ՆՈՒԵՆԻ)

Կ'օգտագործուի *Էօքալիփթիւսին* տերեւները: Անիկա դեղահատի ձեւի տակ ալ ներկայացուած է:

Նուենին մեծ ծառ մըն է, որ կը բուսնի Աւստրալիոյ մէջ: Անոր սուր, երկար ու բուրումնաւէտ տերեւները հարուստ են եթերախիւներով, յատկապէս «էօքալիպթոլ»ը, որ ունի յատուկ ազդեցութիւն մը խոխոչներուն վրայ (expectorant), կը տարրալուծէ, այսինքն կը նօսրացնէ շնչափողին արտադրուող խոխոչը եւ կը նպաստէ անոր արտաքսումին:

Էօքալիփթոլը ունի նաեւ հակաենթիչ ազդեցութիւն եւ օգտակար է խոչափողի եւ բրոնխներու գրգռումներուն դէմ: Այս բոյսին տառեւութիւնը՝ ենթադրելի կ'արտաքսուի բրոնխներու նամբով, ինչ որ բոյլ կու տայ բոյսին լայնօրէն ազդելու գլխաւորաբար շնչառութեան գործարաններուն վրայ:

Ուրեմն *Էօքալիփթիւսը* թեւադրելի է հազի, բրոնխներու սուր կամ տեւական բորբոքումի պարագաներուն, ինչպէս նաեւ՝ մաշկի զանազան թարախային բորբոքումներու եւ արգանդի վզիկի կարծրացման պարագաներուն:

Տրուած բլլալով, որ *Էօքալիփթիւսին* եթերախիւղը գիւրաթիկ է եւ արագօրէն ցնդող, անհրաժեշտ է տերեւներուն չորացումը՝ ցուրտ եւ ցած ջերմաստիճանի միջոցով, որպէսզի բոյսը չկորսնցնէ իր ազդեցութիւնը:

Նուենիի եթերախիւղը մաս կը կազմէ տարբեր տեսակի պատրաստութիւններու, ինչպէս՝ լուծոյթ, օշարակ, ծծելիք շաքար, մոմիկ եւ այլն...

հոսանքէն կամ հովէն դուռը ամուր չփակուի:

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐԻ ՊԱՐԱՊ ՇԻՇԵՐԸ

Հանքային ջուրի պարապ շիշերը (ոչ կլոր, այլ քառակուսի ձեւի) այսուհետեւ մի՛ թափէք:

Անոնց գլուխները կանոնաւոր կտրեցէք. ապա իւրաքանչիւրը *սփրէյ* ներկով ներկեցէք եւ վերջապէս՝ յատուկ խէժով մը կամ *սքոչ թէյփով* զանոնք խմբեցէք ու իրարու միացուցէք: Յետոյ զանոնք օգտագործեցէք ձեր գործիքները դասաւորելու կամ մատիտները շարելու եւ թերթերը տեղաւորելու համար:

Այս էջը պատրաստեց ՇՈՒՇԻԿ ՄԱՒԻՍԱԳԱԼԵԱՆ

ԽՈՀԱԳԻՐ

ՍՈԽԻ ԼԻՑՔ

Պատրաստութեան համար անհրաժեշտ են.

- 4 խոշոր սոխ
- 20 կրամ կարագ
- 100 կրամ բրինձ
- 200 կրամ թարմ սունկ
- 100 կրամ կարիդոս
- 100 կրամ «տաշուած» կրիւէր պանիր
- 2 լոլիկ
- Ապուրի դգալ մը ծիթաիւղ
- Աղ. սեւ պղպեղ

Պատրաստութեան կերպը.-

Բրինձը խաշել աղի ջուրի մէջ, ապա քամոցէ անցընել եւ մէկ կողմ դնել:

Սոխերուն գլուխները կտրել, միջուկը պարպել եւ մանրել ու մէկ կողմ դնել:

Սունկերը լուալ, մաքրել եւ մանրել, նոյնպէս ալ կարիդոսը:

Կարագը հալեցնել տապակի մը մէջ, աւելցնել մանրուած սոխը, սունկն ու կարիդոսը: Ապա կրակին վրայէն հանել եւ խառնուրդին աւելցնել խաշած բրինձը, տաշուած պանիրը, աղն ու պղպեղը:

Սոխերուն մէջ լեցնել այս միջուկէն. ապա ափսէի մը մէջ շարել զանոնք եւ 20 վայրկեան եփել փուռին մէջ:

Լոլիկները եռացած ջուրի մէջ դնել, ապա կեղուել ու մանրել զանոնք: Տապակի մը մէջ ծիթաիւղը տաքցնել եւ լոլիկները վրան թափել ու 10 վայրկեան եփել, ապա աղել, համեմել:

Հրամցնելու ժամանակ սոխերուն կողքին հրամցնել լոլիկի այս թացանը:

Բարի՛ախորժակ:

ՕՐԱՏԵՍՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ «ՄԻՔԻ ՊԼՈՒ ԱՅՋ» (Էսփաս, Էմփիր / Սոֆիլ, Տիւն, Սէնթ Էլի, Մքալլէս 2001, Կալաքսի, Լաս Սալինաս).- Նիւ Եորք աշխատող անգլիացի մը կը սիրահարի մաֆիոզի մը աղջկան, եւ ակամայ ինքզինք կը գտնէ մաֆիայի աշխարհին մէջ...

◆ «ՊԱՅՍԵՆԹԵՆԻԼ ՄԷՆ» (Էսփաս, Էմփիր / Սոտեքս, Սէնթ Էլի, Էլիթ, Մքալլէս 2001, Լաս Սալինաս).- Հայր մը մարդասպանեցնայ մը կը նուիրէ իր զաւակներուն, որ երկար տարիներ ետք, կը սկսի մարդոց նման կենցաղ մը վարել:

◆ «ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՊԻՈՒԹԻ» (Փլանէթ / Ապրաժ, Ջուք, Փլազա, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).- Երգիծական ֆիլմ մը Քեվընն Սփէյսիի դերակատարութեամբ, ուր ան իրեն շրջապատող անձերուն հետ ունեցած «վատ» յարաբերութիւնները, կ'ուզէ փոխել «լաւ»ի:

◆ «ԼԷՅՔ ՓԼԱՍԻՏ» (Էսփաս, Ամփիր / Տիւն, Սոտեքս, Աթլանթիս, Կալաքսի, Մքալլէս 2001, Լաս Սալինաս).- Անբնական բաներ կը պատահին Փլասիտ լիճին մէջ: Մարդիկ կ'անդամահատուին կամ բոլորովին կ'անհետանան: Բացայայտելու համար այս առեղծուածը, յատուկ քննիչ մը կը հասնի լիճ:

◆ «ԼԱՎ ՍԹԻՆՔՍ» (Ամփիր / Տիւն, Մքալլէս 2001, Աթլանթիս).- Առաջին նայուածքով մը Սէթ եւ Զելսի կը սիրահարին եւ կը սկսին կենակցիլ իրար հետ: Սակայն...

◆ «ՏԸ ՊԷՀԸԼԸՐ» (Փլանէթ/Ապրաժ, Ջուք, Քասլիք, Թրիֆոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ).- Ճիմի Շանընի մեծ հայրը, իր կտակին մէջ 100 միլիոն տոլար ձգած է իր թոռնիկին, այն պայմանով, որ պսակուի... յառաջիկայ 24 ժամուան մէջ:

◆ «ՏԱՊԸԼ ՕԵՓԸՐՏԻ» (Փլանէթ/Ապրաժ, Ջուք, Քասլիք, Թրիֆոլի, Փլազա, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Սթարկէյթ).- Լեպեն եւ ամուսինը համերաշխ են իրարու հետ. հարուստ եւ սիրուած են բոլորէն: Ունին զաւակ մը, որուն կը պաշտեն: Սակայն մակոյկի մը վրայ հաճելի շաբաթավերջ մը անցընելու հաճոյքը կը վերածուի կոշմարի...

◆ «ՏԸ ՈՒԻՆՏ ՈՒԻԼ ՔԷՐԻ ԱՍ» (Ամփիր/Սոտեքս).- Իրանեան պատրաստութեամբ ֆիլմ մը, ուր խումբ մը մարդիկ կ'ուղղուին իրանեան գիւղ մը, հաղորդակցութեան միջոցներու ձեռնարկելու:

◆ «ԼԱՅՖ» (Փլանէթ / Ապրաժ, Ջուք, Փլազա, Քոնքորտ).- Էտի Մրրֆի եւ Մարթին Լորընս սխալ ժամանակ սխալ վայր կը գտնուին, ուր մաֆիան եւ ոստիկանութիւնը բախումի մէջ էին: Կ'ամբաստանուին մարդասպանութեամբ եւ կը դատապարտուին... ցկեանս բանտարկութեան:

◆ «ԱՆՆԱ ԷՆՏ ՏԸ ՔԻՆԿ» (Էսփաս, Ամփիր / Սոֆիլ, Տիւն, Սոտեքս, Մքալլէս2001, Սէնթ Էլի, Էլիթ, Լաս Սալինաս, Սթարկէյթ).- Անան (Ճոտի Ֆոսթր) ուսուցչուհի մը է, որ Սիամ կը մեկնի, թագաւորին զաւակներուն դասաւանդելու: Բայց... զուր տեղ չէ, որ «սէրը կոյր է» կ'ըսեն:

◆ «ՏԻՓ ՊԼՈՒ ՍԻ» (Փլանէթ / Ապրաժ, Ջուք, Փլազա, Քոնքորտ).- Տարրալուծարանի մը մէջ Ալցայմըր հիւանդութեան բուժման համար փորձարկումներ կը կատարուին շանաձուկերու վրայ: Սակայն հաշիւները սխալ դուրս կու գան...

◆ «ՏԸ ՊՈՆ ՔՈԼԼԵՔԹԸՐ» (Ամփիր / Սոտեքս, Էլիթ).- Ոճիր մը պատճառ կը դառնայ, որ երկու ոստիկաններ հետապնդումներ կատարեն, յայտնաբերելու համար «կմախքներ հաւաքող»ը:

◆ «ՏԸ ՈՒԸԼԼՏԻՋ ՆԱԹԻՆԱՖ» (Փլանէթ / Ապրաժ, Ջուք, Քասլիք).- Ճէյմս Պոնտ դարձեալ պաստառի վրայ է, ուր այս անգամ ստանձնած է Էլեքթրա Քինկի (Սոֆի Մարսօ) կեանքի ապահովութիւնը:

◆ «ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՓԱՅ» (Էսփաս, Ամփիր / Սոտեքս, Կալաքսի, Սթարկէյթ).- Արբունքի շրջանին մէջ գտնուող չորս երիտասարդներ սեռային արկածախնդրութիւններ կը փնտռեն...

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ- Քոնքորտ.- 738439 - Փլանէթ / Ապրաժ.- 292192 - Փլանէթ/Քասլիք.- 912503/4, Ամպպաստ.- 217490Էլիթ.- 840286 - Ամփիր / Սոտեքս.-616706/7 -Ֆրիուէյ.- 435590-Քոլիզէ.- 342962-Էսփաս.-212526-Սէնթ Էլի.- 406706-Ամփիր/Տիւն.- 792723/4-Ամփիր/Սոֆիլ.- 204080-Մաժէս.- 562006/7 - Կալաքսի .- (05) 455182/3/4:

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷՔ. ԷԼ.
7:30.- Արաբերէն լուրեր
8:00.- Եուրոնիուզ
8:30 - Կենդ. Գծ.
9:00.- Սուպիրէ
11:30.- Արաբ. Լուրեր
11:35.- Տեղ. Ֆիլմաշար
12:30.- Քաղաքական յայտագիր
14:30 - Արաբերէն լուրեր
15:00.- Տեղական ֆիլմաշար
16:00.- Կ. գծ.
17:00 - Սէսըմի Սթրիթ
18:00.- Լոթոյի վիճակահանութիւն
18:30.- Լիբ. Ակգ. վիճակահանութիւն
18:50.- Խաղեր
19:20.- Սայր
19:30.- Արաբ. լուրեր
20:00 - Մրն Լուպնան Ուալ Ալամ
20:30.- Տեղ. ֆիլմաշար
21:30.- Ամ. երկար ժապ.՝ «Պլէք Ուոթրը Թրէյլ»
23:30.- Արաբ. լուրեր
00:00.- Ռեսքիու 911

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.
6:30.- Թէ. Էֆ. 1ի լուրեր
7:15.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
7:30 - Թելէ Մաթէն
9:30 - Սի Էն Էն.ի լուրեր
10:00.- Մորիքօ Թի. Վի. Շուփինկ
11:30.- Քլիփս
12:00 - Մակային
13:00.- Քի Է Քի
13:45.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
14:00.- Թէ. Էֆ. 1ի լուրեր
14:45.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
15:15 - Աղանի Աղանի
16:15.- Մորիքօ Թի. Վի. Շուփինկ
16:30.- Ժամէ Տէօ Սան Թուա
17:00.- Մինի Սթիւտիօ
18:00 - Էմ. Թի. Վի. Սիորթց
18:15.- Էն. Պի. Էյ Էքշընն
19:00.- Քըլ Մէյլէ Այլէ
20:00 - Արաբերէն լուրեր
20:30.- Էս. Էյ Շի
21:30 - Թահքիք
22:45 - Էմ. Թի. Վի. Սիորթց
23:00 - Ամերիկեան Սիթեսիալ

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- Սի. Էն Էն.ի լուրեր
7:30.- Եուր Հէլթ
8:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
8:30 - Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա
9:00.- Տեղական ֆիլմաշար
10:00.- Վաւերագրական
10:30.- Նահարքում Սայիտ
13:30 - Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
14:00.- Ֆլէշ Նիուզ Սաթ
14:15.- Էսթրելիթա
15:15.- Մեքսիքական ֆիլմաշար
16:30.- Մոտ
17:00 - Քիֆ Ու Լէյշ
18:00 - Ընթա Ուա Հապպաք
19:00 - Մորելիա
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Մունիա Ֆի Լուպնան
21:00 - Քէլէմ Ալ Նաս
00:00.- Ամ. երկար ժապաւէն՝ «Տէսիդրիյթ Ճաթիս»

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ.
7:00.- Ալամ Ալ Սապահ
13:00 - Ֆլէշ Ինֆօ
13:15.- Տալաս
14:00.- Արաբերէն ֆիլմաշար
15:00 - Արաբերէն լուրեր
15:30.- Արաբերէն ֆիլմաշար
16:30.- Ըզդար Ըքպար
17:00.- Կ. գծ.՝ «Տը Հըրիքէյնզ»
17:15 - Հայերէն լուրեր
17:30.- Ֆրանսերէն լուրեր
17:45.- Անգլերէն լուրեր
18:00 - Խաղեր
19:00 - Արաբ. ֆիլմ
19:58.- Շաուահէտ Մին Այյամինա
20:00 - Արաբերէն լուրեր
20:30 - Ռուսում Մութահարիրա
20:32 - Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Էֆ. Էքս.»
21:30.- Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Հայ Իւսիտընթ»
22:30 - Թոնի Տանկա
23:00.- Ինք
23:30.- Սիին Սիթի
00:00 - Մի Էնտ Տը Պոյզ

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
14:00.- Վաւերագրական
15:05.- Մուխթասար Մուֆիտ
17:00.- Ֆլէշ
18:00 - Ալ Շաթէր Եըրպահ
18:45 - Շարժապատկեր
20:00 - Լուրեր
20:30.- Շու Մըշքըլթաք
22:30.- Լուրեր
23:15.- Սփոր

Ռ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
09:00.- Հայլուր
09:20 - Հեռուստաերիալ Սուրճ՝ կնոջ բուրմունքով
10:20.- Մամուլի կրպակ
10:30 - Հեռուստաերիալ Կարմիր ալբինիսներ
11:20 - Ամենագեղեցիկը
13:00 - Հայլուր
13:20 - Ռուպիքոն–
17:00.- Հայլուր
17:20 - Արեւիկ
18:00 - Հեռուստաերիալ Սուրճ՝ կնոջ բուրմունքով
19:00.- 1 լուր
19:10 - Խոշոր շահում
20:00.- Բժիշկ եւ հիւանդութիւն
20:25 - Արտակարգ ալիք
20:35.- Տուն-տունիկ
21:00 - Հայլուր
21:40.- Հեռուստակատակոց
21:50 - Պրեմիերա
22:00 - Բարի ակնթարթ
22:50.- Հեռուստամարաթոնի էջերից
23:10.- Հիթլքերթ
23:40 - Հայլուր
00:00.- Կէս գիշերային ճեպընթաց
01:00.- Ռուպիքոն–

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կըլլան որոշ փոփոխութիւններու:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԱՐԵԳ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ

Հովանաւորութեամբ՝
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

կը ներկայացնէ՝
Յ. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ
«ԿԱԹԻԼ ՄԸ ՄԵՂՐ»Ը

Բեմադրութեամբ՝
ՎԻԳԷՆ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆԻ

Ելոյթները տեղի կ'ունենան 3 Մարտէն սկսեալ, ամէն Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի երեկոյեան ժամը 7:30ին, Յ. Տէր Մելքոնեան թատերասրահին մէջ:
Ցերեկոյթ՝ Կիրակի կէսօրէ ետք ժամը 3:30ին:
Կալա՝ Կիրակի, 5 Մարտ, երեկոյեան ժամը 7:30ին:
Տոմսերը ստանալ Գրատուն Նարեկացիէն եւ ելոյթի օրերը կիշէէն:
Սակ՝ 5,000 լ. ռ. ցերեկոյթ
7,500 լ. ռ. երեկոյթ
20,000 լ. ռ. կալա

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԲԱՐԵՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԶԱԼՔԱ, Հեռ. 04/710735-36-37

Ուրբաթ, 3 Մարտ 2000
Ժամը 10:30ին՝
ՍԻՐՏ ՅԻՍՈՒՍԻ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ
Ժամը 11:30ին՝
ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
Նիւթ՝
«ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄԱԳՐԱՒԱԾ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐԸ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՄԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ»
Բանախօս՝
ՏԻԿԻՆ ՍԵԴԱ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ - ԽՏԸՇԵԱՆ ՀՐԱՒԷՐ

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ
Կազմակերպութեամբ՝
ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԱՍԻՐԱՑ ԵՂԲԱՅՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 2 Մարտ 2000, երեկոյեան հիշդ ժամը 6:00ին, Մ'իութեանս սրահին մէջ (ԱՖԷՏի շէնքին ետեւ):
Պիտի բանախօսէ՝
ՀՈԳՇ. ՏԷՐ ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԴ. ՋՕՊԱՆԵԱՆ
● Գեղարուեստական յայտագիր:
ՀՐԱՒԷՐ

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԳՐԻԳՈՐ ՊՇԱՔՃԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՄԱՐԻ ՊԱԼԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՆՈՒԷՐ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Ռըմէյլի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՄԱՐԻ ՃԻՆՊԱՇԵԱՆԻ մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅԱԿՈԲՃԱՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Նորաշէնի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԵԼԻՄ ՂԱՐԻՊԵԱՆԻ մահուան ԺԵ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Ռըմէյլի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԻՐՈՒՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

Փոքրիկն ԹԱՄԱՐ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ մահուան Դ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 5 Մարտ 2000, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՏՈՍՊԵՐԸ

☆ ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)
Եռանդուն էք, ուժական. պիտի կարենաք կարգադրել կարգ մը հարցեր, բայց նոյն ատեն ուշադիր եղէք, որ յոգնեցուցիչ չըլլաք վազվզուքներէ:

☆ ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)
Գնումներ կատարելու փափաք մը ունիք եւ կ'ուզէք գնել որեւէ բան. ուշադիր եղէք, որ ձեր դրամը զուր տեղ չմսխէք: Դրամը յատկացուցէք անհրաժեշտ կարիքներու:

☆ ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)
Բազմազբաղ էք, ունիք բազմատեսակ հարցեր լուծելիք. մի՛ միջամտէք ուրիշներու խնդիրներուն, որպէսզի կողմ չնկատուիք:

☆ ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)
Ձեր բարեկամը կը հետապնդէք զայն ջղայնացնելով ձեր կատակներով: Այս մարդին մէջ մի՛ չափազանցէք: Կատակը լաւ է, բայց ան ալ չափ մը ունի:

☆ ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)
Սմուտան ընթացքին կրնաք ունենալ խանգարուած կացութիւն մը, զոր կ'ուզէք դիմագրաւել բաջութեամբ, եւ՝ շատ լաւ կ'ընէք: «Եթէ կեանքը խնդայ ձեր վրայ, դուք ալ իր վրայ խնդացէք», կ'ըսէ առածը:

☆ ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)
Ամսուան սկիզբի օրերուն կրնաք ունենալ մանր-մունր խնդիրներ. կարեւորութիւն մի՛ տաք: Այսօր կենսունակ պիտի ըլլաք, եռանդուն եւ ժպտուն. ձեր շրջապատին եւ ձեր տան մէջ նոյնպէս: Վայելեցէք օրուան բարիքը:

☆ ԿԾԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)
Կարգ մը գժուարութիւններ պիտի ստեղծուին ամսուան ընթացքին, բայց դուք կարեւորութիւն պիտի չտաք: Գործարար անձի մը գիմեցէք գործ մը կարգադրելու: Երկիւղ ձեզի պիտի օգնէ ձեր նպատակները իրագործելու:

☆ ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)
Ինչ ալ պատահի ամսուան տեւողութեան, պահեցէք ձեր հանդարտութիւնը: Օրը յարմար է իրագործելու ծրագիր մը, որ ձեր սրտին կը խօսի. արագ կերպով պիտի կարենաք յաջողցնել այս ծրագիրը:

☆ ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)
Ձեր ժամադրութիւնը յարգեցէք, ապա թէ ոչ ձեր ժողովրդականութիւնը կրնայ վնասուիլ: Լաւ գիտցէք, որ ժամադրութիւն չյարգող մարդը չի յարգուիր եւ կը նկատուի կասկածելի անձ մը:

☆ ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)
Օրը յարմար է խմբական աշխատանք մը կատարելու: Ձեր սեփական հարցերուն կամ ձեր նպատակներուն վրայ մի՛ կեդրոնացնիք այսօր: Մտածեցէք այլոց մասին:

☆ ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)
Տարուած էք տեսակաւոր գործերով եւ իրար անցած կը թուիք կարգ մը պարտաւորութիւններով: Այսուհանդերձ պիտի կարենաք կարգադրել բոլոր գործերը:

☆ ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)
Կը ճառագայթէք նոր հրապոյրով ու շատ եռանդուն էք. աշխատանքի մարզին մէջ մեծ յաջողութիւններու պիտի տիրանաք: Բացառիկ օր մը է սա:

ԱՖԻԼ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԻՐԱՒՈՔՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
BANKERS ASSURANCE SAL
NASCO KARAGOZIAN GROUP
«ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԳՈՐԾԸ ՎԱՂՈՒԱՆ ՄԻ ՁԳԵՐ...»
MedNet
ԱՖԻԼ - ԱՖԷՏԻ ՇԷՆՔ, Բ. ՅԱՐԿ ՀԵՌ. 01/262231 - 01/242556-7

ԱԾՃԵԱՆ ԹՈՒՐՔ
ԲԱՑԱՌԻԿ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏՆԵՐ
1.- 17-20 Մարտ, ԿԻՊՐՈՍ, 215 տոլարէն սկսեալ:
2.- 17-22 Մարտ, ԿԻՊՐՈՍ, ՓՈՐ ՍԱՅԻԴ, ԳԱՀԻՐԷ պտոյտներով օդանաւ եւ նաւ, 340 տոլար:
3.- 31 Մարտէն 6 Ապրիլ, Հայաստանի մէջ ոսկերչական ցուցահանդէսին առիթով, լման պտոյտներով, նախաճաշ եւ ընթրիք 465 տոլար:
4.- 21-30 Ապրիլ, 10 օր Երեւան քրիստոնէութեան 1700ամեակին առիթով լման պտոյտներով նախաճաշ եւ ընթրիք, 555 տոլար:
5.- Ս. Զատիկի եւ 1700ամեակի առիթներով 21-24 Ապրիլ Հալէպ, Տէր Զօր եւ Մարկասէ, 79 տոլարէն սկսեալ:
6.- Ուրֆայի Հերոսամարտի 85ամեակի ոգեկոչման առիթով, 10-25 Օգոստոս, 15 օր Հայաստան եւ Ղարաբաղ, յիշատակի նուէրներով եւ 10 օր լման պտոյտներով 975 տոլար:
7.- Ամէն Կիրակի Դամասկոս եւ Սէյտնայա 12 տոլար:
8.- Նորապսակներու մասնաւոր գիներով շրջապտոյտներ:
9.- Միութիւններու եւ դպրոցներու մասնաւոր զեղչեր:
10.- Նամակներու եւ ապրանքներու առաքում:
11.- Ցարմար գիներով մեծ ու փոքր վարձու օթոքարներ:
Դիմել ԱԾՃԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻ, հեռ. 01-261177, 265068, 01240654, 03-233978 գիշերները 01-258887 FAX 01-240654

ԿԱԼԸՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

ՆՆՋԱՐԱՆ — ՀԻԻՐԱՍԲԱՀ — ՃԱՇԱՐԱՆ ԵՒ ԱՅԼ ԿԱՀ–ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի մօտ. «Արմենիա» պաղոտաց. հեռ. 260818 — 265144:

ԿՕՈՒԶՈՒԻՆ
● Հագուստեղէնի հաստատութիւն մը կարիքը ունի փորձառու վաճառող օրիորդներու: Դիմել՝ հեռ. 01-240440:

ԿՕՈՒԶՈՒԻ
● Քարտուղարուհի մը հաստատութեան մը համար: Համակարգիչ գիտնալը պայման: Հեռ. 01-242549:

ԵԹԷ ՅՕԼՆ 45 ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՍ, ԵԹԷ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԱՅՐ ԵՍ, ԱՊՊԱՀՈՎԱԳՐԷ ԿԵԱՆՔԴ ԱՅՍՕՐ

ԱՖԻԼ
ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ ԿԵԱՆՔԴ ՏԱՐԵԿԱՆ
66 ՏՈԼԱՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ՅԱՒԵԼԵԱԼ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԴԻՄԵԼ՝ ՀԵՌ. 01 - 262231

STUDIO Lantern
● Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՄԱՐՍԷՅԻ ՀԱՄԱԿԻՐՆԵՐԸ ԽՈՇՏԱՆԳԱԾ ԵՆ ԱՆԳԼԻԱՑԻ ԻՐԵՆՑ ՀԻՒՐԵՐԸ

«Չէմփիընզ Լիկ»ի Մարսէյ - Զելսի ճակատումի աւարտին, «Վելոտրոմ» դաշտին շրջակայքը վերածուեցաւ պատերազմի դաշտի...

Ֆրանսացի համակիրները խոշտանգած են անգլիացի համակիրները, իսկ Մարսէյի ամէնէն «խենթ» փաղանգին՝ «Իլլթրա»ի յատկացուած բրիպիւններէն շիշեր եւ պայթուցիկ հրթիռներ տեղացին անգլիացիներուն գլխուն: Հակառակ անոր, որ Մարսէյ յաղթեց, սակայն անոր համակիրները մնացին միեւնոյն խուլիկաններ: Պատկերացնելը դժուար չէ, որ եթէ Մարսէյ պարտուէր ի՞նչ կրնար պատահիլ...

Անգլիացի համակիրներէն շատեր վիրաւորուած են եւ եթէ ապահովութեան ուժերը օգնութեան չփութային, արդէն իսկ քաոսային վիճակը կրնար շատ աւելի բարդանալ:

Եռ. Է. Էֆ. Ա.-ն այժմ քննութիւն բացած է հարցին շուրջ եւ այս գծով անիկա իր յաջորդ նիստին (17 Մարտ) կու տայ որոշումը:

Ֆրանսական ոստիկանութիւնը թէեւ կը դատապարտէ արարքը, սակայն կը հաստատէ, որ առաջին միջադէպին գլխաւոր պատճառը հարբած անգլիացիները եղած են:

ՄԱՐԶԻՉՆԵՐՈՒ ԱՌՕՐԵԱՅԷՆ

●*Պելճիքացի վեթերան միջնապահ Էնգօ Շիֆօ յառաջիկայ եղանակին շատ հաւանարար նշանակուի Շարլրուայի մարգիչ, յայտնեցին այս վերջինին պատասխանատուները, երէկ, աւելցնելով, որ անոր առաջարկած են նաեւ առժամարար ստանձնել օգնական մարգիչի պաշտօնը, նկատի ունենալով, որ Շարլրուա կը պայքարի Ա. դասակարգ մնալու համար:*

Յարդ 24 մրցումէ միայն հինգ յաղթանակ արձանագրած Շարլրուա կը «գրաւէ» ընդհանուր դասաւորման 15րդ վտանգաւոր դիրքը (18 խումբերուն մէջ):

Պելճիքայի ֆութպոլի ֆեդերասիոնին համար Շարլրուայի դաշտը կը նկատուի կարեւոր, նկատի ունենալով, որ Եւրօ-2000ի մրցաշարքին անոր վրայ տեղի պիտի ունենան երեք մրցումներ, որոնցմէ կարեւորագոյնը՝ Անգլիա - Գերմանիա ճակատումը, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Յունիս 17ին:

Շարլրուայի պատասխանատուներուն կարծիքով, 33 տարեկան Շիֆոյի ներկայութեան խումբը որոշ յառաջդիմութիւն կրնայ արձանագրել եւ ակումբին համակիրներուն թիւը վերստին կրնայ բարձրանալ:

Շիֆօ, որ այժմ մաս կը կազմէ պարագլուխի դիրքը գրաւող Անտրլեխթի, շատ քիչ առիթներով երեւցաւ այս տարի դաշտերուն վրայ:

●*ԻՐԱՆԻ ֆութպոլի ազգային խումբին նախկին մարգիչը՝ Ժայալ Թայեպի վերստին նշանակուեցաւ մարգիչ, փոխարինելով Մանսուր Փուրհետարին, յայտնեց Իրանի ֆութպոլի ֆեդերասիոնը:*

Փուրհետարի շարաթասկիզբին պաշտօնագրկուեցաւ ֆեդերասիոնին կողմէ, որովհետեւ անցեալ շաբաթ, առանց ֆեդերասիոնին արտօնութեան Իսթիքլալ ակումբին մարգիչի պաշտօնը ստանձնած էր:

«Ազգային խումբին մարգիչ մը չի կրնար միաժամանակ ակումբի մը ալ մարգիչը ըլլալ: Անոր պաշտօնագրկումը ճիշդ է, մանաւանդ, որ ան առանց մեր արտօնութեան առած է այդ սխալ քայլը», յայտնեց ֆեդերասիոնին մէկ պատասխանատուն:

1998ի Մոնտիալին, Թայեպի Իրանի ֆութպոլի ազգային խումբին հետ յաջողած էր պարտութեան մատնել Միացեալ Նահանգներու ազգային խումբը (2-1), սակայն մնացեալ երկու մրցումներուն պարտութիւն կրելով Եուկոսլաւիայէն (1-0) եւ Գերմանիայէն (2-0) դուրս մնացած էր մրցաշարքէն:

Մոնտիալէն ետք, սակայն, ան ներկայացուցած էր իր հրաժարականը, «ընտանեկան պատճառներով»:

●*ՊՐԱԶԻԼԻ ֆութպոլի ազգային խումբին նախկին խմբապետը՝ Քարլոս Այպերթօ Թորէս, երէկ նշանակուեցաւ Օմանի ֆութպոլի ազգային խումբին մարգիչ, յայտնեց Օմանի ֆութպոլի ֆեդերասիոնը:*

Ֆեդերասիոնին մէկ պատասխանատուն յայտնեց, թէ յառաջիկայ Մարտ 10ին ան պիտի ստանձնէ իր պաշտօնը, որպէսզի ազգային խումբին հետ սկսի իր աշխատանքը, 2002ի Մոնտիալին գտնումի մրցումներուն պատրաստուելու համար: Ըստ ֆեդերասիոնին, ան մէկ տարեան պայմանագրութիւն մը ստորագրած է:

«Ան մեծ անուն ձգած է ֆութպոլի աշխարհին մէջ եւ իր կողքին ունենալով Փելէն, շահած է Մեքսիքայի մէջ տեղի ունեցած 1970ի Մոնտիալը», կը յայտնէ Օմանի ֆեդերասիոնի ընդհանուր քարտուղար Ֆահտ էլ Ռայսին՝ իր համակիրներուն:

Քարլոս Այպերթօ, որ նախքան իր նոր պաշտօնը ստանձնելը Պոթաֆոկոյի (Պրազիլ) մարգիչն էր, գտնումի մրցումներուն (Ասիա, Ա. խմբակ) իր խմբակին մէջ մրցակից պիտի ունենայ Սուրիան, Լաոսը եւ Ֆիլիփեանները:

«ՉԷՄՓԻԸՆԶ ԼԻԿ»

ՖԻՈՐԵՆԹԻՆԱ, ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԵՒ ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏ ՅԱՂԹԵՑԻՆ

«Չէմփիընզ Լիկ»ի չորս ճակատումներ կատարուեցան երէկ, որոնց ընթացքին Ֆիորենթինա, Պարսելոնա եւ Մանչեսթըր Եունայթըտ յաղթանակներ արձանագրեցին, մինչ Հերթա Պերլին - Սփարթա Փրակա ճակատումը աւարտեցաւ 1-1 հաւասարութեամբ:

Ֆիորենթինա իր դաշտին վրայ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սպանիոյ Վալենսիան եւ Բ. խմբակին դասաւորման մէջ պահեց պարագլուխի դիրքը: Մրցումին «որբ» կոլը նշանակեց Փրետրակ Միաթովիչ, 20րդ վայրկեանին, *փենալթիով*:

Ներկայ էին 30 հազար համակիրներ:

Բ. խմբակի երկրորդ մրցումը, որ տեղի ունեցաւ Մանչեսթըրի մէջ 45 վայրկեան ուշացումով (դաշտին մայր ճամբուն վրայ պատահած մեծ արկածի մը պատճառով), աւարտեցաւ տեղւոյն Եունայթըտի յաղթանակով՝ 2-0 արդիւնքով, Պորտոյի դէմ: Անգլիական կակմին կոլերը նշանակեցին Ռայըն Կիկկ եւ Թեոտի Շերինկհամ: Մրցումը եղաւ միջակ մակարդակի: Ներկայ էին 60 հազար համակիրներ:

Ա. խմբակին մէջ, Հերթա Պերլին - Սփարթա Փրակա հանդիպումին (1-1) ներկայ էին 30 հազար համակիրներ: Գերմանական կակմին կոլը նշանակեց Սիքսթըն Վէյթ, իսկ չեխական խումբին կոլը՝ Հորաթ Սիկըլ:

Ա. խմբակին միւս ճակատումին, Պարսելոնա 4-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Փորթոն: *«Նուքամփ»*ի մէջ կայացած այս մրցումին ներկայ էին 68 հազար համակիրներ: Մարիօ Ժարտէլ նշանակեց փորթուգալական կակմին երկու կոլերը, մինչ սպանական խումբին կոլերը նշանակեցին Ռիվալտօ (2 կոլ), Ֆրանք Տը Պոէր եւ Փաթրիք Քլուիվերթ:

Ստորեւ՝ խմբակներուն դասաւորումը.

Ա. ԽՄԲԱԿ	ԿԷՏ
1.- Պարսելոնա	7
2.- Փորթօ	6
3.- Հերթա Պերլին	2
4.- Սփարթա Փրակա	1

Բ. ԽՄԲԱԿ	ԿԷՏ
1.- Ֆիորենթինա	7
2.- Մանչեսթըր Եունայթըտ	6
3.- Վալենսիա	3
4.- Պորտօ	1

Գ. ԽՄԲԱԿ	ԿԷՏ
1.- Պայէրն Միւնիխ	7
2.- Ռէալ Մատրիտ	6
3.- Տինամօ Քիեւ	3
4.- Ռոզընպորկ	1

Դ. ԽՄԲԱԿ	ԿԷՏ
1.- Ֆէյէնուրտ	6
2.- Զելսի	4
3.- Լացիո	4
4.- Մարսէյ	3

ԼՈՒՐԵՐ՝ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

●ԻՆԹԷՐ ՄԻԼԱՆԻ պատասխանատուները յայտնեցին, որ Կիրակի օր Վենեցիայի դէմ մրցումին վիրաւորուած Քրիսթիան Վիերի առնուազն երկու շաբաթ պիտի բացակայի դաշտերէն:

Վիերիի վիրաւորիլը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ ակումբին պատասխանատուներուն, որովհետեւ երկու կարեւոր մրցումներու ան պիտի չկարենայ դաշտ ներկայանալ: Առաջինը՝ յառաջիկայ Կիրակի օր, Ա. Սէ. Միլանի դէմ *տերպիին*, իսկ երկրորդը՝ շաբաթ մը ետք. անոր նախկին ակումբին՝ Լացիո Ռոմայի դէմ:

Այն մտավախութիւնը կայ, որ ան երրորդ մրցումին ալ չկարենայ դաշտ ներկայանալ: Մարկիչ Մարսելօ Լիփի, որուն կակմը այժմ կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման չորրորդ դիրքը, մտահոգ է, մանաւանդ, որ իր խումբը եօթը կէտով ետ կը մնայ պարագլուխի դիրքը գրաւող Եուվենթուսէն:

Այսպիսով, Վիերիի եւ պրազիլցի Ռոնալդոյի փոխանցման համար 80 միլիոն տոլար վճարած Ինթեր, դաշտ պիտի ներկայանայ առանց անոնց: Ռոնալդօ տակաւին կը գտնուի Պրազիլ, ամբողջութեամբ ապաքինելու համար:

Այժմ, Լիփի իր յոյսերը պիտի դնէ Ալվարօ Ռիքոպայի եւ իտալացի միջակգային նախկին մարզիկ Ռուպերթօ Պահիոյի վրայ:

●ՎԻԹԷՍ ԱՌՆՀԷՄԻ յառաջապահ Փիեռ Վան Հոյտոնք Հոլանտայի ֆութպոլի ֆեդերասիոնին կողմէ չորս մրցումով կախակայուեցաւ, երկու տարբեր առիթներով մրցակից կակմերու մարզիկներուն բռունցքով հարուածած ըլլալուն համար:

Այդ երկու դէպքերը պատահած էին անցեալ Փետրուար 16ին, Հոլանտայի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականի մրցումներուն (Վալվիքի դէմ): Թէեւ օրուան իրաւարարը չէր տեսած պատահարները, սակայն ֆեդերասիոնը այս որոշումին յանգաւ, դիտելէ ետք մրցումին *վիտէօ*-երիզը:

Վիթէսի պատասխանատուները յայտնեցին, թէ պիտի չբողոքեն, ոչ ալ պիտի փորձեն դատ բանալ այս գծով, որովհետեւ Սելթիքի եւ Նոթինկհամ Ֆորէսթի նախկին մարզիկը արդէն իսկ վիրաւորէ եւ շուրջ մէկ ամիս պիտի բացակայի դաշտերէն:

Հոլանտայի ֆութպոլի ազգային խումբին յառաջապահ Հոյտոնքի ակումբը կը նկատուի բաժակին գլխաւոր թեկնածուն, նկատի ունենալով, որ վօրաւոր խումբեր՝ Փ. Ս. Վ. Այնտհովընը, Այաքս Ամսթերտամ եւ Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ դուրս մնացած են մրցաշարքէն: Վիթէս Առնհէմ, յառաջիկայ Ապրիլին, կիսաւարտականին իր դէմ պիտի ունենայ Ռոտա Քերքրատէն:

●ԹՈՐԻՆՈՅԻ սենեկալցի յետապահ Ճիպրիլ Տիաուարա Իտալիոյ ֆութպոլի ֆեդերասիոնին կողմէ չորս մրցումով կախակայուեցաւ, Պարիի խմբապետ Լուիճի Կարլիսայի երեսն ի վեր թքած եւ ոտքով հարուածած ըլլալուն համար: Լուիճի մէկ մրցումով կախակայուեցաւ:

Ըստ Տիաուարայի, Լուիճի հայհոյած էր իրեն եւ ան «չմարսելով» պատահածը, դիմած էր իր արարքներուն:

Իտալիոյ ֆութպոլի ֆեդերասիոնը նաեւ տուգանքի ենթարկեց Պարին, որուն համակիրները նոյն այս մրցումին ընթացքին (1-1) ցեղապաշտական արտայայտութիւններ ունեցած էին: Պարի ստացաւ 15 հազար տոլարի տուգանք մը:

●ՊՐԱԶԻԼՑԻ միջնապահ Էմերսոն երէկ յայտնեց, թէ պիտի լքէ իր կակմը՝ Պայէր Լեւերքուզընը եւ պիտի միանայ Ա. Էս. Ռոմային:

Անցեալ ամիս գերմանական ակումբին պատասխանատուները յայտնած էին արդէն, թէ Էմերսոն կը մտադրէ եղանակին աւարտին լքել կակմը եւ հեռանալ Գերմանիայէն:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. Էն. Պի. Էյ.

ԼԷՅՔԸՐԳ ՎԵՐԱԳՐԱՒԵՑ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԳՕՏԻԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԻՐՔԸ

Էն. Պի. Էյ.ի երէկուան մրցումներուն, ամէնէն աւելի սպասուած հանդիպումը՝ Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզրզ - Լոս Անճելըս Լէյքըրզ վերջ գտաւ Լէյքըրզի յաղթանակով՝ 90-87:

Փորթլէնտ, որ Ատլանտեան Գոտիի դասաւորման պարագլուխի դիրքը կը գրաւէր եւ գահընկէց ըրած էր այդ դիրքէն Լէյքըրզը, իր իսկ դաշտին վրայ կրած այս պարտութենէն ետք առաջին դիրքը դարձեալ գիջեցաւ Լէյքըրզի:

Շաքիլ Օնիլ նշանակեց 23 կէտ եւ 10 ռիպաունտ, մինչ Քոպը Պրայընթ՝ 22 կէտ: Փորթլէնտի լաւագոյն տարրերը եղան Սքոթի Փիփըն եւ Արուիտաս Սապոնիս:

Մայեմի Հիթ, Ատլանտեան Գոտիի առաջինը, պարտութիւն մը կրեց Սան Անթոնիոյի մէջ, տեղւոյն Սփըրզէն՝ 93-69 արդիւնքով: Սփըրզ կը գրաւէ Միջարեւմտեան Գոտիի պարագլուխի դիրքը:

Տէյվիտ Ռոպինսըն դարձեալ եղաւ իր կակմին լաւագոյնը (19 կէտ), մինչ անոր երկու խմբակիցները, երկուքն ալ բանալի տարրեր՝ Թիմ Տանքըն եւ Թերի Փորթրը բացակայէին (վիրաւոր): Հիթէն եւս կարեւոր մարգիկ մը՝ Այոնգս Մորնինկ կը բացակայէր (վիրաւոր):

Ինտիանա Փէյսըրզ - Տիթրոյիթ Փիսթընզ ճակատումը եղաւ շատ տաք եւ աւարտեցաւ բարձր արդիւնքով՝ 115-105: Յաղթական Փէյսըրզի աստղը եղաւ Ռեճի Միլլըր (23 կէտ), սակայն մրցումին լաւագոյն մարգիկը հանդիսացաւ Հորաս Կրանթ, որ նշանակեց 37 կէտ, սակայն բաւարար չեղաւ որ անոր խումբը յաղթական վերադառնայ Ինտիանայէն: Փէյսըրզի յաջորդական 23րդ յաղթանակն էր իր դաշտին վրայ:

Կեդրոնական Գոտիին մէջ Թորոնթօ Ռեփթըրզ յաղթանակ մը եւս տարաւ, այս անգամ Շիքակօ Պուլզի դէմ, 87-80 արդիւնքով: Պուլզ կը մնայ իր Գոտիին (կեդրոնական) վերջինը, մինչ Թորոնթօ կը գրաւէ երրորդ դիրքը եւ կրնայ նաեւ բարձրանալ երկրորդ դիրք:

Վինս Քարթըր, որ առջի օր 51 կէտ նշանակած էր, երէկ նշանակեց 26 կէտ:

Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Ինտիանա Փէյսըրզ - Տիթրոյիթ Փիսթընզ	115-105
Ֆիլատելֆիա Սիքսըրզ - Տալաս Մավըրիքս	106-87
Թորոնթօ Ռեփթըրզ - Շիքակօ Պուլզ	87-80
Ֆէօնիքս Սանզ - Քլիվլէնտ Քավալիրզ	100-93
Օրլանտօ Մեճիք - Սիէթըլ Սուփըրսոնիքս	103-94
Զարլոթ Հորնէթզ - Մինեսոթա Վուլվզ	92-87
Սան Անթոնիօ Սփըրզ - Մայեմի Հիթ	93-69
Լ. Ա. Լէյքըրզ - Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզ	90-87
Սաքրամենթօ Քինկզ - Վանքուվըր Կրիզլիզ	112-87

ՌԻՊԷՔ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԻՔԸ ՈՒՆԻ

Մինչ Գերմանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին մարգիչին՝ Էրիչ Ռիպէքի դէմ դժգոհութեան ալիքը կը սաստկանայ եւ անոր դէմ արտայայտուող անձնաւորութեանց թիւը կը բազմապատկուի, գերմանական ֆութպոլի վերջին աստղերէն Լոթար Մաթէուս կը դիմէ հակառակ թէկին՝ Ռիպէքի պաշտպանութեան: Ան կ'ըսէ, որ մարգիչը «կորսուած» է եւ օգնութեան կարիքը ունի: 39 տարեկան Մաթէուս, որ անցեալ շաբաթ մրցանիշ մը հաստատեց 144րդ անգամ ըլլալով ազգային խումբին շապիկը կրելով, իր յայտարարութիւնը կատարեց հրապարակաւ, «Պիլտ» օրաթերթին մէջ հարցազրոյցի մը ընթացքին:

Ըստ Մաթէուսի, մարգիչը պէտք է մնայ իր պաշտօնին վրայ եւ անոր կողքին 3 հոգինոց յանձնախումբ մը պէտք է գործէ, կազմուած՝ փորձառու նախկին մարգիկներէ:

Մաթէուս եղաւ միակը ցարդ, որ կը պաշտպանէ Ռիպէքը, մինչ ժողովրդային մակարդակի վրայ մարգիչին վարկը կը գտնուի գերոյի սահմաններուն:

Գերմանական ֆութպոլը երկար ատենէ ի վեր կ'ապրի ծանր օրեր եւ մասնագէտներու կարծիքով, այս ընթացքին գլխաւոր պատասխանատուն երկրին ֆեդերասիոնն է:

Կատարուած հարցախոյզի մը արդիւնքներուն համաձայն, գերմանացի ժողովուրդին եօթանասուն տոկոսը կը հաւատայ, որ կացութիւնը կրնայ բարելաւիլ, եթէ երկրին ամբողջ ֆութպոլը ձեռք առնէ «Քայզըր» Ֆրանց Պեքենպաուրը եւ անոր սերունդը:

ՔՈՆԿ ՖՈՒԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԲԱԺԱԿԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ Կիրակի օր, «Ափոթր» դպրոցին մէջ տեղի ունեցաւ Քոնկ Ֆուի Լիբանանի բաժակի ախոյեանութիւնը, մասնակցութեամբ Լիբանանի բոլոր ակումբներուն, կազմակերպութեամբ Լիբանանի Քոնկ Ֆուի Ֆեդերասիոնին:

«Կամք» իր մասնակցութիւնը բերաւ 4 մարգիկներով եւ շահեցաւ 3 մետալներ (18 տարեկան եւ վեր): Շանթ Տօնապետեան (65-70 քգ. կշիռ) ոսկի մետալ, Մուսթի Միսիրլեան (85-90 քգ.) կշիռ ոսկի մետալ եւ Լեւոն Գէորգեան (70-75 քգ.) կշիռ պրոնզ մետալ:

Մրցումներուն կեդրոնի իրաւարարն էր (ֆեդերէ) Բաֆֆի Սեւեան:

ԱՅՑԵԼԵՑԷՔ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՏԱՂԱՒԱՐԸ
ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 11Է-Ն ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 9, ՄԱՐ ԷԼԻԱՍ ԵԿԵՂԵՑԻՒ ՍՐԱՀ, ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ԿՈՉ

Սիրելի հայորդիներ,

Մամուլէն ծանօթ էք արդէն, որ տեղի տալով թուրք պետութեան, քաղաքական շրջանակներուն եւ մամլոյ բեմերուն շղթայազերծած արշաւին ու ճնշումներուն՝ 24 Փետրուարին, Ֆրանսայի Ծերակոյտը (Սենա) հրաժարեցաւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը իր օրակարգին վրայ դրանցելէ: 6 համախոհ երեսփոխաններու քուէներուն դիմաց բարձրացած 14 «ոչ»ները ճի՛շդ է որ յաջողեցան ձախողութեան դատապարտել Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումը առաջադրող բանաձեւը քննարկելու առաջարկը, բայց ձախողեցան ամբողջական հրճուանք պատճառել ցեղասպան թուրքին, որովհետեւ «Ֆրանսայի Ծերակոյտին մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը մերժուած է, բայց տակաւին փակուած չէ», ինչպէս իրաւացիօրէն հաստատեց Ծերակոյտի ելեւմտական յանձնաժողովի փոխնախագահ Մարի Քոլ Պոտոն:

Հայկական Ցեղասպանութեան պատմական իրաւացիութիւնը ճանչցող Ֆրանսայի խորհրդարանի 29 Մայիս 1998ի քաջ որոշումէն ետք, դժբախտաբար, Փարիզ անգամ մը եւս տեղի տուաւ թրքական ճնշումներուն եւ նահանջեց... հրապարակ նետելով ո՛չ մէկ տրամաբանութիւն ճանչցող պատրուակներ:

Այո՛, թուրք ղեկավարներու «զգուշացում»ներն ու ազդարարութիւնները տուին իրենց «պտուղը» եւ առժամաբար կորսնցուցինք ճակատամարտ մը: Բայց երբե՛ք՝ պատերազմը: Ո՛չ մէկ կասկած, որ Հայ Դատի երկարաշունչ պայքարը նաեւ կ'ենթադրէ նման ցնցումներ, որոնք չեն կրնար եւ պիտի՛ չանդրադառնան մեր աներեր վճռակամութեան վրայ: Երբե՛ք եւ ո՛չ մէկ ձեւով:

Մենք պիտի շարունակենք պայքարը: Ազգո՛վին: Ամէն մակարդակի վրայ: Նա՛եւ՝ նամակարշաւով: Հետեւաբար, կոչ կ'ուղղենք ձեզի, սիրելի հայորդիներ, որ E-Mail-ի միջոցաւ ձեր բողոքի ձայնը լսելի դարձնէք Ֆրանսայի ծերակուտականներուն՝ պահանջելով սրբագրել գործուած սխալը:

Իւրաքանչիւր նամակ՝ նահատակի մը բողոքն է: Իւրաքանչիւր բողոք՝ հրաւէր արդարութեան: Էճեւիտներու «զգուշացում»ները չեն կրնար խեղդել արդարութեան ձայնը, երբ արթուն են պահակները:

Ուրեմն, տէր կանգնինք մեր կոչումին ու դատին եւ ա՛լ աւելի լսելի դարձնենք մեր միլիոնաւոր նահատակներուն ձայնը:

ԾԱՆՕԹ. - Ծերակուտականներուն խմբագրուած պատրաստ նամակներ եւ Ֆրանսայի Սենայի անդամներուն E-Mail-ի հասցէները կրնաք գտնել «Կայծեր»ի Website-ի վրայ (www.gaydzer.com).

Հ.Յ.Դ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆ

ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՍՑԷՆԵՐ*

1. *Christian Poncelet* (Président du Sénat) : *c.poncelet@senat.fr*
2. *Alain Méar* (Directeur de Cabinet) : *a.mear@senat.fr*
3. *Nicolas de la Grandville* (Conseiller pour les affaires étrangères) : *n.delagrandville@senat.fr*

Pour l'Union Centriste *uc@senat.fr*
a l'attention de
1. *Jean Arthuis* (Président du groupe)
2. *Xavier de Villepin* (Président de la Comission des Affaires Etrangères)
3. *Jean Faure* (Vice Président du Sénat)
4. *Alain Lambert* (Président de la Commission des Finances)

Pour Le Rassemblement Pour la République *rpr@senat.fr*
a l'attention de
1. *Josselin de Rohan* (Président du groupe)
2. *Jacques Valade* (Vice Président du Sénat)
3. *Adrien Gouteyron* (Président de la Commission des Affaires Culturelles)
4. *Hubert Haenel* (Président de la Delegation du Sénat pour l'Union Européenne

Pour Le Rassemblement Démocratique et Social Européen *rdse@senat.fr*
a l'attention de
1. *Guy Cabanel* (Président du groupe)
2. *Paul Girod* (Vice Président de Sénat)
3. *Jean Francois-Poncet* (Président de la Commission des Affaires Economique et du Plan)

Pour Les Républicains et Indépendants *ri@senat.fr*
a l'attention de
1. *Henri de Raincourt* (Président du groupe)
2. *Gerard Larcher* (Vice Président de Sénat)
3. *Jean Delaneau* (Présidente de la Commision des Affaires Sociales)

Pour Les Non Inscrits *usni@senta.fr*
a l'attention de
1. *Phillipe Adnot* (Delegué des Non Inscrits)

* Նկատի առնուած են բանաձեւին դէմ քուէարկող խմբաւորումներուն հասցէները

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ոճով դատապարտեց օրինագիծը՝ գայն ցեղապաշտական օրէնք մը նկատելով: Ան դիտել տուաւ, որ աջակողմեան կուսակցութիւնները յաճախ փորձած են օրէնքի վերածել այսպիսի առաջարկներ, որպէսզի Իսրայէլացի արաբ քուէարկողները կշիռ չունենան հանրաքուէի մը արդիւնքներուն վրայ:

ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԷՏՔ Է ԽՈՍՏԱՆԱՅ ԿՈԼԱՆԻ ՊԱՐՊՈՒՄԸ

Սուրիա երէկ վերստին յայտարարեց, որ Իսրայէլի հետ խաղաղութեան բանակցութիւնները կրնան վերսկսիլ, եթէ հրէական պետութիւնը ընդունի 4 Յունիս 1967ի սահմանագիծը խոստանալով Կոլանը պարպել:

Սուրիական պաշտօնական լրատու գործակալութեան տնօրէնը՝ Ֆայէզ Սայէղ ըսաւ, որ Իսրայէլէն պահանջուած առաջին քայլը պիտի ըլլայ ընդունիլ, որ նախկին վարչապետ Իցհաք Ռապին խոստացած է Կոլանը պարպել եւ Սուրիոյ վերադարձնել: Այս քայլը առնելէ ետք, Իսրայէլ պէտք է խոստանայ, որ պիտի վերադառնայ նախապատերազմեան սահմանին: Սայէղ դիտել տուաւ, որ այս պահանջները նախապայմաններ են Շեփրրծթաուն վերադառնալու եւ բանակցութիւններուն վերսկսելու համար:

Պարաքի խորհրդատուներէն՝ Տանի Եաթոմ երկուշաբթի օր ըսած էր, որ Ռապին Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարին (այդ օրերուն՝ Ուորրն Քրիսթոֆըր) յայտնած է, որ պատրաստ է Կոլանը վերադարձնելու Սուրիոյ հետ խաղաղութիւն հաստատելու համար: Եաթոմ իսրայէլցի բարձրաստիճան առաջին պաշտօնատարն է, որ կը հաստատէ, թէ Ռապին նման խոստում մը տուած է:

Սուրիոյ եւ Իսրայէլի միջեւ անցեալ Դեկտեմբերին վերսկսած բանակցութիւնները առկախուեցան Յունուարին եւ հակառակ խաղաղարար բոլոր ճիգերուն, անոնք ցարդ առկախ կը մնան: Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը հովանաւորող Միացեալ Նահանգներ կը փորձեն լուծել տարակարծութիւնները, որոնց առանցքը կը կազմէ Կոլանէն հեռանալու խոստումը:

Միւս կողմէ, Իսրայէլ եւ Միացեալ Նահանգներ երէկ հերքեցին այն լուրերը, ըստ որոնց՝ Սուրիոյ հետ բանակցութիւնները պիտի վերսկսին Մարտի վերջաւորութեան: Յորդանանի մէջ, արաբ դիւանագէտներ կատարած էին յայտարարութիւն: Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Տէյվիտ Լեւի անտեսեց լուրերը՝ դիտել տալով, որ անոնք տարաձայնութիւններ են: Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը՝ Ճէյմս Ռուպին, իր կարգին, ըսաւ, որ չորրջան բրած լուրերը իրականութիւն չեն: Ան աւելցուց, որ Ուաշինկթըն աշխատանք կը տանի Սուրիոյ եւ Իսրայէլի հետ, սակայն տակաւին բանակցութիւններուն վերսկսելու թուական մը չէ ճշդուած:

Մակի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան մտահոգութիւն յայտնեց Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին հանդէպ՝ դիտել տալով, որ անիկա վտանգաւոր ու ճակատագրական հանգրուանի մը մէջ կը գտնուի: Անան դիտել տուաւ, որ արդար լուծում մը պէտք է ապահովել յատկապէս՝ պաղեստինեան հարցին:

(ՌՈՅԹԵՐԸ)

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

գործ դնելու եւրոպական յանձնառութեան շրջագիծէն ներս:

Ֆրանսայի վարչապետ Լիոնել Ժոսփէնի վերջին յայտարարութիւններուն մասին հարցումի մը պատասխանելով, Մորաթինոս ըսաւ. «Ես մեկնաբանութիւններ չեմ ըներ. ես խաղաղութեան համար գործող դիւանագէտ մըն եմ եւ երբ աշխատանքը կը կեդրոնանայ շրջանին մէջ խաղաղութեան հաստատման վրայ, հարցերը պէտք է լուծել դիւանագիտական եւ քաղաքական ձեւերով. կը կարծեմ, որ այս ոգը պէտք է որդեգրել»:

Եւրոպացի բանագնացը վարչապետարանէն մեկնեցաւ Պուսթրոս պալատ, ուր տեսակցութիւն մը ունեցաւ արտաքին գործոց նախարարութեան քաղաքական բաժինի վարիչ դեսպան Նաժի Ասի Ասիի հետ:

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ
ARMENIAN AIRLINESի
SALES AGENT,
ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ
ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐ Կ'ԱՊԱՀՈՎԷ
ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ
ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան
• օդանաւային տոմսեր • ապրանքի փոխադրութիւն
ԱՐԱ ԹՐԱՎԷԼ,
Պուրժ Համուտ, Նամակատան շէնք,
Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

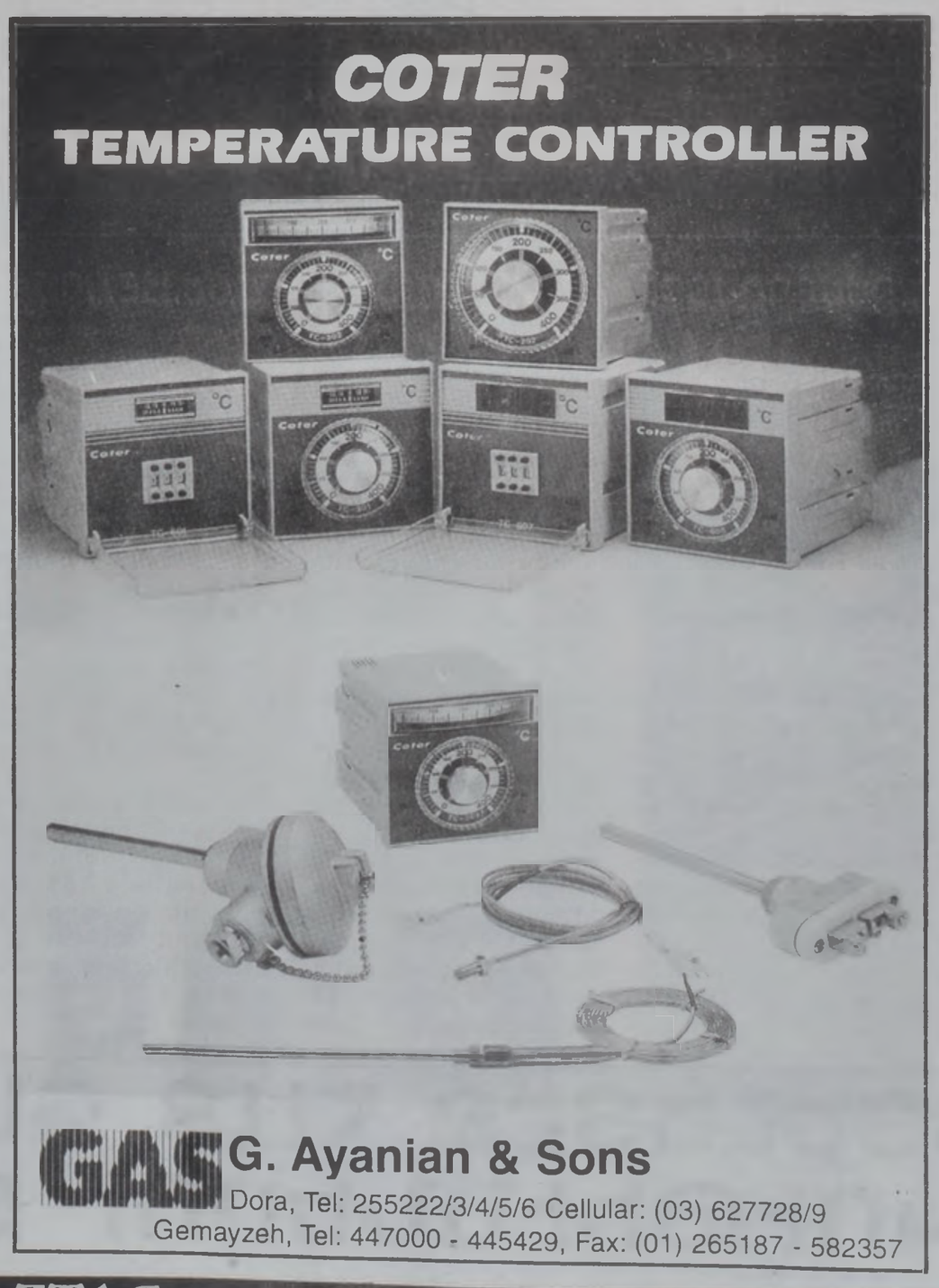

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ՄՔՔԷՅՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Հայ Դատի Յանձնախումբի գործադիր տնօրէն Արամ Համբարեան յայտնեց, որ Մքքէյնի յայտարարութիւնները կը դրսեւորեն ղեկավարութեան բարոյական անանկութիւնը, կամ իրողութիւններու խեղաթիւրումը: Անոր խօսքերը կը նմանին Թուրքիայէն բարձր ամսական ստացող *լոպիիստներու*, որոնք կը մերժեն Ցեղասպանութիւնը՝ քաղաքական շահերէ մեկնելով:

Մքքէյնի այս դիրքորոշումը նորութիւն չէ: Ան 1985ին, Քոնկրէսի իր գործակիցներուն յղած նամակով մը կը յորդորէր անոնց դէմ քուէարկել Ցեղասպանութեան բանաձեւին: Իբրեւ ծերակուտական, Մքքէյն 1990ին դէմ քուէարկած է 907 յօդուածին, որ կ'արգելակէ ամերիկեան օժանդակութեան տրամադրումը Ադրպէյճանին: Իսկ 1998ին, Ծերակոյտին ուղղած իր խօսքին ընթացքին, Մքքէյն դէմ արտայայտուեցաւ Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանին 10 միլիոն տոլար օժանդակութիւն տրամադրելու առաջարկին՝ նշելով, որ գումարը կրնայ աւելի արժէքաւոր ծրագիրներու յատկացուիլ:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐԺԱԾ Է ...

Շարունակուած Ա. էջէն

վիճակին կարգացման համար յատուկ ծրագիր ունենայ: «Սակայն, դժբախտաբար նմանօրինակ ծրագիր չէ մշակուած», ըսաւ ան:

Մանուկեան ըսաւ, որ Գերագոյն Մարմինը դէմ էր, որ Ռոլանտ Շառոյեան վերստանձնէ մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնակրթութեան նախարարութիւնը, սակայն «ան նշանակուեցաւ վարչապետին կողմէ եւ մենք նախընտրեցինք չմիջամտել»:

●ՄԻՒՍ ԿՈՂՄԷ, «Արմէնփրէս» լրատու գործակալութեան հաղորդումին համաձայն, Համայնավար Կուսակցութեան ներկայացուցիչ Ֆրունսկ Խարաթեան կը գուշացուցած է, որ եթէ կառավարութիւնը մերժէ տնտեսութեան կարգ մը մարկերու պետականացման համար կուսակցութեան ներկայացուցած ծրագիրը, ապա կուսակցութիւնը յետս պիտի կոչէ կառավարութեան մէջ իր ներկայացուցիչը՝ տարածքային կառավարման եւ քաղաքաշինութեան գործունէութիւնը համակարգող նախարար Լէոնիտ Յակոբեանը:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4506

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Միլ, բողբոջ - Ցաւի ճիչ:
2. Սրունքի մեծ ոսկորը - Անուշահոտ փոքր սեխ:
3. Ողջակէզ - Սամարիա քաղաքի հիմնադիրը:
4. Անասուններ պահող:
5. Հատուած - Շաղկապ (հակ.):
6. Յարաբերական դերանուն - Միկիլեան հրաբուխ:
7. Ստեղծուած, չնչաւոր:
8. Խորհրդածութիւն:
9. Արական անուն - Իտալիոյ գետերէն:
10. Բուժ - Սիամանթոյի ծննդավայրը - Պարտիզպանի գործիք:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Եղջիւր, կոտոշ - Կլայեկ:
2. Հոմանի - Ժամանակի միաւոր - Այրուբենէն:
3. Մփանք, ալիք - Գոմ:
4. Մէկը - Լերան ոտք:
5. Վատատոհմիկ:
6. Հետք, շոշորդ - Լերան շուք մասը:
7. Թունաւոր օձ - Բեւեռ:
8. Ընկերակցութիւն:
9. Կրկնուած ձայնաւորներ - Առաջին նաւապետը գլուխը կախ - Սրիկոն:
10. Արրած - Խօսք:

ԹԻՒ 4505

ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Վ	Ա	Հ	Ա	Ն	Ա	Գ	Ե	Ղ	Ձ
2	Ի	Ս	Ա	Հ	Ա	Կ	■	Լ	Ե	Ր
3	Ծ	Ա	Ր	Ա	Ի	■	Մ	Ա	Կ	Ի
4	Ա	Ր	Ե	Ի	■	Ճ	Ա	Կ	■	Ա
5	Պ	Ո	Լ	Ո	Ճ	Ի	Կ	■	Ի	Կ
6	Ա	Ն	■	Ր	Ի	Ի	Ա	Մ	Ր	Ա
7	Ք	■	Ռ	■	Մ	Ա	Ր	Գ	Ա	Ր
8	Ա	Տ	Ո	Ք	■	Ղ	■	Լ	■	Ժ
9	Ղ	Ա	Կ	Ի	Ծ	■	Հ	Ո	Տ	■
10	■	Ծ	Ա	Լ	Ա	Պ	Ա	Տ	Ի	Կ